

Charitný spravodaj

TRNAVSKÁ
ARCIDIECÉZNA
Charita

Noviny Trnavskej arcidiecéznej charity | NEPREDAJNÉ | ročník V. | jún 2022 | 1. číslo

Vojna ukázala silu Charity

V deň, keď Rusko napadlo Ukrajinu, prišli na tri východné hraničné priechody ako prví zamestnanci Slovenskej katolíckej charity. Pred vojnou k nám utekali tisíce ľudí, ktorí potrebovali jedlo, informácie a asistenciu. Charita vyhlásila finančnú zbierku, v ktorej sa do dnešného dňa vyzbierala suma viac ako 1,8 milióna eur.

Vďaka týmto peniazom mohli poskytnúť potravinovú a mate-

riálnu pomoc najskôr Ukrajincom, ktorí našli útočisko na Slo-

vensku, dnes vyváža každý týždeň kamióny s humanitárnou pomocou priamo do vojnou zmietanej krajiny. Humanitárny konvoj previezol doposiaľ viac ako 600 ton potravín, hygienických výrobkov a liekov v hodnote 500-tisíc eur. Pri riešení situácie pomáha vojnovým utečencom

vo všetkých slovenských regiónoch celkovo 1500 zamestnancov Charity s asistenciou približne tisíce dobrovoľníkov. Vojna na Ukrajine je po pandémie ďalšou skúškou, ktorá preveruje silu Charity v jej najdôležitejšom poslaní. Stáť blízko pri človeku.

kvet

Aktuálne

Stavba sa predražila

Kríza v stavebníctve ohrozuje centrum pomoci

2

Téma

Beriete oblečenie?

Ľudia nosia veci, ktoré nevyužijeme

12

Zahraničie

Deti nakazené vírusom HIV

Nachádzajú bezpečie v charitnom centre

15

9 772586 003010

Charita je blízkosť

Známy rakúsky veľikán filozofie 20. storočia, Ludwig Wittgenstein, na poslednej strane svojho diela *Tractatus logico-philosophicus*, uviedol slávnú myšlienku: „O čom nemôžeme vypovedať, o tom treba mlčať.“ Myslí tým práve tie naše výpovede, ktoré nemožno jasne a zreteľne uchopiť, či verifikovať. V tomto duchu tak možno chápať aj slová, vety, či naše výpovede o vzťahoch, viere, nádeji. Znamenalo by to, že o všetkých našich skutkoch, o našom konaní, o našej charitnej práci s klientmi by sme mali radšej akosi ticho mlčať a nehovoriť o nich. A to len z dôvodu, že to, čo na charite robíme, nie je vždy tak akosi jasne uchopiteľné, prípadne, nemožno o tom hovoriť jasne, stroho a bez emócií. Pri písaní tohto textu mi však napadá presný opak. My chceme nie len hovoriť o tom, čo všetko Trnavská arcidiecézna charita robí, ale chceme o tom priam kričať. Chcem zakričať tomuto svetu, že ľudia, ktorí u nás pracujú, vnímajú svoju prácu ako poslanie. Chcem nahlas povedať verejnosti, že charita ako celok je tu na Slovensku už 95 rokov. Že za ten čas na naše dvere zaklopali tisíce ľudí, ktorí hľadali nie len pomoc, ale predovšetkým blízkosť. Blízkosť nemôže byť administratívna, či úradnou, pretože blízkosť je hlavne ľudskou. Dnes, keď už viac ako tri mesiace zažívame skúsenosť ľudí utekajúcich pred vojnou, je nesmierne dôležité rozlíšiť, čo je to pomoc. Je to len sentimentálne uspokojovanie nášho vlastného svedomia, alebo niečo, čo nás stojí námahu, čo sa nás naozaj dotkne, v čom cítiť blízkosť a dotyk? Charita, tak, ako ju poznám ja, nie je len o pomoci, je predovšetkým o vzťahu. O vzťahu k človeku, ktorého sa každodenne dotýkame.

Vďaka vám, milí priatelia, milí naši podporovatelia za to, že pri charite stojíte. Vďaka vám za to, že charite veríte. My budeme robiť všetko pre to, aby tú blízkosť pocítil ktokoľvek, kto zaklope na naše dvere.

Igor Strýček,
zástupca riaditeľa Trnavskej arcidiecéznej charity

Charita hľadá peniaze na centrum

Výstavba sa predražila

Centrum pomoci človeku by malo byť dostavané na jar 2023.

Náklady na výstavbu nízkoprahového centra pre ľudí bez domova narástli pre aktuálnu situáciu v stavebníctve o dvadsať percent. Do kolaudácie sa stavba môže ešte viac predražiť. Trnavská arcidiecézna charita tak musí hľadať financie, aby centrum dostavala podľa plánov.

Napriek náročnej situácii v stavebníctve pokračuje výstavba Centra pomoci človeku v Trnave podľa plánov. Sociálne služby pre ľudí, ktorí žijú na okraji spoločnosti, má charita v nových priestoroch poskytovať od jari budúceho roka. Okrem nárastu cien za stavebný materiál sa ukázali aj práce navyše, s ktorými projekt pôvodne nepočítal. Charita tak musí hľadať zdroje na dofinancovanie výstavby. „Sami dnes nevieme, na akej sume sa tento projekt napokon zastaví,“ vysvet-

luje zástupca riaditeľa Trnavskej arcidiecéznej charity Igor Strýček. „Na výstavbu sme získali peniaze z eurofondov, časť nákladov však bola od začiatku na našich pleciah. Tá suma sa teraz navyšuje každým dňom.“ Situácia v stavebníctve je podľa neho komplikovaná aj pre nedostupnosť stavebného materiálu. „Stavebník zatiaľ odvádza výbornú prácu a dodržiava všetky termíny. Teraz nás však čakajú náročné mesiace,“ dodáva Strýček s tým, že bez podpory zriaďovateľa, Trnavskej arcidiecézy, by výstavba len ťažko napredovala.

Centrum patrí do centra

Počas výstavby je nízkoprahová služba pre ľudí bez domova dočasne presťahovaná do mestských priestorov na sídlisku Vodáreň. Pre väčšiu vzdialenosť od centra

ju využíva menej klientov. „Prax nám jednoznačne ukazuje, že táto služba má najväčší význam, keď sa nachádza v centre mesta, tam, kde sa najčastejšie zdržiavajú ľudia bez domova,“ hovorí Katarína Pažitková, zástupkyňa riaditeľa TACH pre rozvoj sociálnych služieb. Ak je služba dostupná, je to podľa nej výhodou pre samotných klientov, ale aj pre trnavskú verejnosť. „Želáme si, aby títo ľudia, napriek ich situácii, fungovali na verejnosti dôstojne a nebudili verejné pohoršenie. A toto dosiahneme aj vďaka dostupnosti sociálnej služby.“ Pôvodné nízkoprahové centrum prevádzkovala charita bez zásadnejších sťažností verejnosti. „Veríme, že rovnako bezproblémovo bude služba fungovať na rovnakom mieste, v nových priestoroch. Vstup pre klientov je navrhnutý veľmi citlivo, z bočnej ulice a zohľadňuje tak ich potreby, ako aj potreby verejnosti,“ opisuje Pažitková.

Efektívnejšia práca s núdznymi

S výstavbou Centra pomoci človeku začala charita na jeseň v roku 2021. Skvalitnenie služby pre ľudí bez domova jej umožní pracovať s nimi efektívnejšie a v priestoroch, ktoré splnia všetky európske štan-

Podporte výstavbu centra

Postaviť nové Centrum pomoci človeku je zatiaľ najväčšia výzva, ktorú ako organizácia od začiatku nášho fungovania zdolávame.

Preto vás prosíme o podporu. Prispieť môžete na číslo účtu

**SK71 7500 0000
0040 0829 7855**

Do informácie pre príjemcu napíšte Centrum pomoci človeku.

Ďakujeme

dardy. Zatiaľ čo v pôvodných objektoch využívala pre prácu s klientmi 160 m², v nových to bude 820 m². Zároveň vznikne priestor pre nerušenú, individuálnejšiu, efektívnejšiu a dôstojnejšiu prácu. „Príjemné prostredie je pre klientov veľmi motivujúce. Veríme, že aj vďaka skvalitneniu tejto sociálnej služby budeme pri návrate ľudí bez domova do väčšinovej spoločnosti úspešnejší,“ dodáva Katarína Pažitková.

TEXT A FOTO:
DARINA KVETANOVÁ

Fasáda ako kedysi

Klasicistické budovy, v ktorých sídli Trnavská arcidiecézna charita, dostávajú od marca novú podobu. Niet pochýb, že si ju zaslúžia, veď patria medzi významné pamiatky Trnavy. V stredoveku v týchto budovách sídlil špitál a chudobinec, preto ich Trnavčania prezývajú Špitálik. Je priam

symbolické, že aj dnes plnia rovnaký účel, keď v nich charita poskytuje sociálne služby ľuďom v rôznych formách núdze. Renováciu má na starosti spoločnosť Stukonz z Galanty a financuje ju Trnavská arcidiecéza. Do konca júla dostane Špitálik podobu, ktorú mal v roku 1918.

kvet

Doučovanie pre deti z Piešťan

Trnavská arcidiecézna charita sa v piešťanskom Centre pomoci človeku už roky úspešne venuje deťom zo základných škôl. V klube nachádzajú bezpečie a svoj voľný čas trávia aktivitami, ktoré majú zmysel. V centre najnovšie pripravili doučovanie pre deti.

Priestor pre štúdium nájdú v centre tie deti, ktoré sa radi učia s kamarátmi, alebo potrebujú pri novom učive či domácich úlohách vedenie. Prísť môžu žiaci s dobrým prospechom, ale aj tí, ktorí doma nezažívajú dostatočne motivujúce prostredie. Venovať sa im budú odborné pracovníčky charity, ktoré klub vedú, neskôr by im pri domácich úlohách mali asistovať dobrovoľníci. „Deti u nás nájdú príjemné prostredie, v ktorom sa dobre študuje a tiež záujem nás, pracovníčok. Sme tu, aby sme im pomohli zložiť

Pomôžeme ti s úlohami

Si školák a potrebuješ pomocť s domácimi úlohami? Chceš sa doučiť na predmety, s ktorými máš problém? Hľadáš príjemné prostredie a pomocnú ruku pri štúdiu? Príď do nášho klubu. **Každý utorok od 14. do 16. hodiny** si spolu sadneme k úlohám a prelúskať sa novým učivom. Prihlás sa na čísle 0910788031 alebo osobne na adrese Andreja Hlinku 41 v Piešťanoch. **Spolu to zvládneme.**

nové učivo, aby sme im asistovali pri úlohách a správne ich namotivovali k dobrým výsledkom,“ hovorí Edita Karabová z Centra pomoci človeku v Piešťanoch. Na doučova-

Na doučovanie môžu prísť deti každý utorok od 14. do 16. hodiny.

Foto: CPČ Piešťany (2x)

nie sa už prihlásili prví žiaci, najviac im pomáhajú s matematikou a slovenským jazykom. „Mnohé deti nezažívajú doma vhodné prostredie, alebo ich rodičia nemajú skúsenosti, trpezlivosť či znalosti, aby im pri štúdiu pomohli. Pre deti je však dôležité, aby sa začlenili do kolektívu a aby mali vzdelanie, ktoré im zabezpečí lepšiu budúcnosť. Preto ich k nám pozývame,“ dodáva Edita Karabová. Pre tento preventívny

program charita zároveň hľadá dobrovoľníkov, ktorí majú pedagogické vzdelanie, sú odborníkmi v predmetoch vyučovaných na základnej škole, ideálne tých, ktorí už majú prax v práci s deťmi. Žiaci, ktorí majú záujem o doučovanie a rovnako dobrovoľníci, sa môžu prihlásiť na čísle 0910 788 031 alebo osobne na adrese Andreja Hlinku 41 v Piešťanoch.

DARINA KVETANOVÁ

V Piešťanskom Centre pomoci človeku sa charita venuje deťom. Okrem aktivít im najnovšie bude pomáhať na doučovaní.

Práca šľachtí a pomáha. Aj ľuďom bez domova

Šmirgel, štetce, farbu, lak a čistiace potreby pripravili kolegyne pre klientov nízkoprahového centra a skupinová aktivita sa mohla začať. Jej výsledkom boli obnovené stoly, pri ktorých denne sedávajú.

Aby išla práca skupinke mužov od ruky, pracovníčky im zaplirádio a pri-

pravili citronádu. Aj takáto skupinová aktivita pomáha budovať vzťahy. Človek sa uvoľní, otvorí a dokáže povedať, čo ho trápi. „Zároveň chceme klientov naučiť, aby dokázali akceptovať autoritu,“ vysvetľuje Mária Altoffová, garantka Centra pomoci človeku v Trnave. „Ja, tridsiatnička, dávam úlohy mužom, päťdesiatnikom. Na začiatku to nefunguje, ale

aj vďaka skúsenostiam zo skupinovej aktivity na tom môžeme popracovať.“ Pandémia podobné aktivity v centre pozastavila, teraz sa k nim môžu opäť vrátiť. Počas leta plánujú vyzbierať smeti na sídlisku a obnoviť niekoľko lavičiek. „Chceme ukázať, že aj ľudia bez domova môžu byť pre spoločnosť prospešní. Keď sme pre výstavbu nového centra našli

v týchto priestoroch dočasné útočisko, mali sme niekoľko sťažností od obyvateľov okolitých bytoviek. Klientov sme museli naučiť, aby nevysedávali pred vchodmi bytových domov. V poslednej dobe už sťažností nemáme. Sme radi, že sme sa dokázali zžiť s novým prostredím,“ hovorí Mária Altoffová. Nízkoprahová služba pre ľudí bez domova by sa mala najneskôr do roka vrátiť na pôvodné miesto, no do úplne nových budov vznikajúceho centra. V nich nájdú klienti aj zamestnanci charity dôstojné prostredie a zároveň dostatočný priestor pre skupinové aktivity. **DARINA KVETANOVÁ**

Pani Alexandra z obce Búč v okrese Komárno nás kontaktovala s prosbou o potraviny a detské plienky. Je mamou troch detí, s ktorými žije sama v podnájme. Z mesiaca na mesiac sa trápi pri splácaní nájmu, nákladov na školu a škôlku. Charita jej preto pomohla potravinovou pomocou, aby mohla odľahčiť rodinný rozpočet.

Pani Melinda a jej syn

Naša dodávka priviezla pomoc aj do obce Chotín v okrese Nové Zámky. V ťažkej situácii tam žije pani Melinda so synom. Rodine sporadicky pomáhame potravinami a drogériou, za čo sú vždy veľmi vďační. Syn navštevuje školu a jeho mama robí všetko, čo jej v jej silách, aby mu poskytla domov.

Foto: CPČ Trnava (2x)

Kurzy slovenského jazyka zdarma

V Piešťanoch a Seredi zarea- govali kolegovia na potrebu kur- zov slovenského jazyka pre ľudí z Ukrajiny. Záujem aj potreba boli veľké, po vypísaní sa do nich v týchto mestách prihlásilo viac ako sto ľudí. V Centre pomoci člo- veku v Piešťanoch sa kurzy mo- mentálne konajú trikrát do týž- dňa v dopoludňajších hodinách. V Seredi sa ako dobrovoľníci do výučby ponúkli učitelia z Gym- názia Vojtecha Miháliky, kurzy zabezpečujú popoludní, dvakrát do týždňa v skautskom dome.

Úspešná burza v Galante

V Galante a okolí našlo dočas- né útočisko asi 400 ľudí, ktorí utiekli pred vojnou na Ukrajine. Väčšina z nich odišla zo svojich domovov v zimnom obleče- ní a topánkach. Farská charita v Galante v spolupráci s Mestom Galanta preto v apríli usporiada- li burzu oblečenia a ďalších po- triesb. Oblečenie, hračky, bicykle pre deti a potreby do domá- nosti získala charita zo zbierky, do ktorej prispela verejnosť. Po veci si ľudia z Ukrajiny prichádz- ali počas celého dňa a takmer ni- kto neodíšiel s prázdnyimi rukami. Do organizácie burzy oblečenia sa zapojilo viac ako dvadsať do- brovoľníkov.

kvet

Pomoc v Gabčíkove

Farská charita v Dunajskej Strede pomohla s potravinovou pomocou v Účelovom zariadení Gabčíkovo, kde bolo ubytovaných takmer 800 ľudí z Ukrajiny, z toho 300 detí. Charita do zariadenia okrem potravín priviezla školské pomôcky, trvanlivé potraviny, de- ky a hračky. V Dunajskej Strede a okrese podporila rovnakými po- trebami asi 40 rodín.

kvet

Núdznym pomôžu poradcovia a vzdelávacie centrum Rozšírili sme služby v Galante

Trnavská arcidiecézna chari- ta predstavila v Galante nové služby, ktorými chce pomáhať ľuďom v núdzi. V budove v cen- tre mesta okrem materiálnej pomoci poskytuje aj odborné poradenstvo a s klientmi začí- na pracovať v novootvorenom vzdelávacom centre.

Počítače s prístupom na inter- net, tlačiareň a ďalšie vybavenie centra pomôžu klientom napríklad pri hľadaní práce. Charita pre nich bude tiež organizovať vzdelávacie kurzy, terapie a voľnočasové ak- tivity. Do centra môžu prísť ľudia z Galanty a okolitých obcí, ale aj Ukrajinci, ktorí našli v meste do- časné útočisko. Podobných cen- tier vznikne na Slovensku celkovo pätnásť, ich materiálne vybavenie zabezpečil partner charity, spoloč- nosť dm drogerie markt.

Poradenstvo už funguje

Trnavská arcidiecézna charita otvára v Galante aj poradňu pre ľudí, ktorých ohrozuje chudoba. Na ceste z problémov im budú päť dní v týždni v poradni aj v teréne pomáhať dve odborníčky. Služby poradne už využíva prvých sedem- násť ľudí. „Sociálne vylúčeným ľu- ďom sa v Galante venujeme tri roky, ide o mamy samoživitelky, mnoho- početné rodiny a ľudí, ktorým hrozí bezdomovectvo, alebo sa už na ulici ocitli,“ povedal zastupujúci riadi- teľ Trnavskej arcidiecéznej charity Igor Strýček. Rozšírenie služieb o vzdelávacie centrum a poradňu

Otvorenie vzdelávacieho centra. Generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity Miroslav Dzurech a Natália Franková, skupinová vedúca marketingu dm drogerie markt.

Foto: Janek Košta (2x)

podľa neho charite umožní ešte adresnejšiu pomoc. Súhlasí s tým aj viceprimátor Galanty Miroslav Psota: „Nie všetko zvláda štát, nie všetko zvláda samospráva, občian- ske združenia a cirkev tu nahrádzajú výpadky, ktoré štátne a samospráv- ne inštitúcie nedokážu doriešiť.“ Mesto Galanta podľa neho posky- tuje ľuďom v núdzi poradenskú sociálnu službu, taká vzdelávacia aktivita, s akou prichádza charita, zatiaľ chýbala. „Aj preto vítame kaž- dú inštitúciu, ktorá chce pomáhať odkázaným ľuďom,“ dodal Miroslav Psota.

Dôležitá pomoc dobrovoľníkov

Budova v centre Galanty patrí Tr- navskej arcidiecéze, ktorá je zároveň zriaďovateľom Trnavskej arcidiecéz- nej charity.

No- vým charitným službám počas otvorenia požeh- nal trnavský arci- biskup mons. Ján Orosch. „Caritas Christi Urget Nos, teda Kristova lás- ka nás povzbu- dzuje, z tohto evanjeliového ci- tátu vychádzame aj pri charitnej práci. Aj v našom náboženskom ži- vote musíme mať vzor a usmerne- nie, ktoré nám dávajú duchovnú silu k vykonávaniu takejto činnosti, zvlášť dobrovoľníckej. Pretože keď chudob- ným a slabým pomáha niekto z pre- svedčenia, je to vyšší level,“ povedal

Arcibiskup Ján Orosch posväcuje priestory vzdelávacieho centra.

na margo práce dobrovoľníkov, ktorí sa prostredníctvom Farskej charity v Galante zapájajú do po- moci ľuďom v núdzi.

DARINA KVETANOVÁ

Potraviny z Trnavy pomáhajú od vypuknutia vojny

Majiteľka hotela Sheily´s preberá potravinovú pomoc pre ľudí, ktorí našli v hoteli dočasné útočisko.

Foto: Matej Polák

Trnavská arcidiecézna charita poslala po vypuknutí konflik- tu na slovensko-ukrajinskú hranicu 100 ton potravinovej pomoci, priamo v Trnave zarea- govala na 1500 žiadostí a potre- by doručovala aj do zariadení, ktoré sa stali dočasným útoči- skom pre utečencov.

Prvú zbierku na pomoc Ukrajine vyhlásila Trnavská arcidiecézna charita hneď po vypuknutí konflik- tu. Na hranice, kde aktívne pôsobi- li sesterské charity z východného Slovenska, zaslala 100 ton potra- vín, drogerie a ďalšie potreby ako deky, spacie vaky a zdravotnícky materiál. „Po niekoľkých týždňoch vznikla potreba potravinovej po- moci priamo v našom regióne,“ vysvetľuje Matej Polák, vedúci projektu Sieť pomoci. „Jedlo a ná- poje sme prinášali na cudzineckú

políciu, do hotelov, ktoré ubytová- vali ľudí z Ukrajiny a prostrední- ctvom farskej charity v Dunajskej Strede sme sedemkrát doručili potravinovú pomoc do veľko- kapacitného centra, v ktorom je ubytovaných 760 ľudí.“ O trvanlivé potraviny a drogeriu začali charitu žiadať aj jednotlivci, ktorí našli do- časné ubytovanie v Trnave a oko- litých mestách. „Vybavili sme asi 1500 žiadostí, vo väčšine prípadov išlo o viacpočetné rodiny. Len v Tr- nave sme tak vydali 6 ton potravín a drogerie, ďalšie sme distribu- vali do farských charít na severe a juhu,“ objasňuje Matej Polák. O potravinovú pomoc požiadali charitu najmä mamy s deťmi, starí rodičia s deťmi a seniori, ktorí ušli pred konfliktom. Zo skladu solida- rity poskytuje Trnavská arcidie- cézna charita potravinovú pomoc celoročne rodinám v núdzi na úze- mí od Nového Mesta nad Váhom po Komárno. Momentálne je ten- to sklad naplnený na 50 percent, aj preto plánuje charita v blízkej dobe vyhlásiť nové potravinové zbierky.

kvet

Rýchla a bezpečná pomoc pre ľudí, ktorí ušli pred vojnou

Slováci ukázali po vypuknutí konfliktu na Ukrajine obrovskú solidaritu. Vojna však aj naďalej oberá o domov tisíce ľudí a naša pomoc je preto rovnako potrebná aj dnes.

Aplikácia WelcomeFriend spája tých, ktorí pomoc potrebujú, s tými, ktorí chcú pomáhať. Slovákom umožňuje rýchlo a jednoducho reagovať na potreby ľudí z Ukrajiny, navyše, s dôrazom na ich bezpečnosť, aby sa po úteku pred hrôzami vojny nestali v cudzej krajine obeťmi obchodovania s ľuďmi alebo zneužitia.

Ponúknite ubytovanie

Zuzana sa rozhodla poskytnúť svoj voľný byt. Prihlási sa do aplikácie a uverejní v nej inzerát. Iryna si ho prečíta a prejaví o bývanie záujem. Vďaka četu s funkciou automatického prekladača môže každá z nich komunikovať vo svojom rodnom jazyku. Aplikácia WelcomeFriend je výborným nástrojom aj pre organizácie a samosprávy, ktoré v nej môžu zverejňovať svoje aktivity

a zároveň vyhľadať pomoc pre ľudí, ktorým sa venujú. Okrem ubytovania v nej čoskoro budú môcť ľudia ponúknuť aj dopravu a vlastnú pomoc formou dobrovoľníctva. To je najviac potrebné pri sprevádzaní osôb k lekárovi a na úrady, pri tlmočení, psychologickú a duchovnú pomoc a tiež humanitárnej pomoci.

Dôraz na bezpečnosť

Najdôležitejšie je, že pomoc, ktorú si dve strany prostredníctvom aplikácie WelcomeFriend dohodnú je maximálne bezpečná. Pri registrácii sa v aplikácii overuje totožnosť každého užívateľa prostredníctvom telefonného čísla a platobnej karty. Aj preto je vylúčené, že by aplikáciu chceli využiť ľudia s nekalými úmyslami. Používanie aplikácie je jednoduché a intuitívne. Stačí kliknúť na www.welcomefriend.sk, zaregistrovať sa ako jednotlivca, ktorý pomoc ponúka, potrebuje, alebo ako organizácia či obec. Čím viac užívateľov sa do aplikácie prihlási, tým bude naša spoločná pomoc účinnejšia. **kvet**

Charita otvára centrá podpory

Prvé kroky ľudí, ktorí ušli pred konfliktom na Ukrajine a našli dočasné útočisko na Slovensku, budú po novom smerovať do centier podpory. Slovenská katolícka charita ich otvára prostredníctvom regionálnych charít, jedno z nich bude v Trnave, na Františkánskej ulici. Centrá splnia úlohu prvého kontaktu a ich pracovníci poskytnú ľuďom z Ukrajiny asistenciu pri vybavovaní potrebných náležitostí. Charita ich zriadením reaguje na potreby, ktoré vznikli po vypuknutí konfliktu na Ukrajine. Priestory pre trnavské centrum poskytlo Mesto Trnava na Františkánskej ulici. Aktuálne rozbieha prvé aktivity – potravinovú a materiálnu pomoc, ku ktorým čoskoro pribudne sociálne poradenstvo. Poskytovať ich bude v spolupráci s ďalšími verejnými i neziskovými organizáciami meste. Na Slovensku požiadalo o dočasné útočisko pre konflikt na Ukrajine zatiaľ 75-tisíc ľudí, z toho približne 7-tisíc žije v Trnavskom kraji. Pomoc centra v Trnave môžu vyhľadať tí, ktorí žijú v krajskom meste, ale aj ďalších, okolitých mestách a obciach. **kvet**

Mapa pomoci

Trnavská arcidiecézna charita a ďalšie organizácie chcú odídencom z Ukrajiny pomôcť v náročnej situácii. Prinášame prehľad služieb, ktoré môžu využiť.

POTRAVINOVÁ A MATERIÁLNA POMOC

- ▼ **Trnava:** Kontaktujte nás mailom na pomoc@charitatt.sk, uveďte počet osôb, ktoré potrebujú pomoc, ich mená, dátumy narodenia, adresu pobytu na Slovensku a telefónne číslo.
- ▼ **Sereď:** Farská charita, Novomestská ulica 3022. Otvorené: PO, STR, ŠT, PI od 17. do 18. hod. 0908 179 610, charitasered@gmail.com, FB Farská charita Sereď.
- ▼ **Piešťany:** Centrum pomoci človeku, Andreja Hlinku 39/41. PO – STR, od 9. do 11. hod.
- ▼ **Nové Mesto nad Váhom:** Farská charita - Palkovičova 23. Otvorené: PO, STR, PI od 9. do 11. hod.

UBYTOVANIE

- Pomoc pri hľadaní ubytovania a zamestnania**
- ▼ **Trnava:** kristina.pauerova@charitatt.sk, 0947 975 086
 - ▼ **Piešťany:** daniela.patkova@charitatt.sk, 0948 590 475

- ▼ **Nové Mesto nad Váhom:** edita.karabova@charitatt.sk, 0948 700 353

OBLEČENIE

- ▼ **Trnava:** EKO šatník, Centrum pomoci pre rodinu: Oblečenie pre deti a dospelých, detské kočíky, hračky. Otvorené: UT, STR, ŠT od 13.30 do 15.30., PI od 9. do 11.30 hod. Baterkáreň: Veci pre deti a dospelých, hračky. Starohájska 1,

Trnava, ahoj@baterkaren.sk
Otvorené: PO-PI od 10. do 18. hod., SO od 9. do 12. hod. Na stretnutí sa dohodnite vopred mailom, uveďte v ňom, pre koho oblečenie potrebujete.

- ▼ **Sereď:** Farská charita, Novomestská ulica 3022. Otvorené: PO, STR, ŠT, PI od 17. do 18. hod. 0908 179 610, charitasered@gmail.com, FB Farská charita Sereď. Detské oblečenie poskytuje aj Skautský dom na Školskej ulici 117/7, 0903 144 686
- ▼ **Galanta:** OZ Dobroprajnosť, Hlavná 14, UT a ŠT od 16. do 16.30. hod.

- ▼ **Piešťany:** Oblečenie vydávame v pondelok a v stredu od 9. do 11.30. a od 14. do 15.30. hod v Centre pomoci Človeku na ulici Andreja Hlinku 39/41.

- ▼ **Nové Mesto nad Váhom:** Farská charita - Palkovičova 23. Otvorené: PO, STR, PI od 9. do 11. hod.

ŠKOLSKÉ POMÔCKY

- ▼ **Trnava:** Kontaktujte nás mailom na dobrovolnictvo@charitatt.sk, uveďte meno, vek a ročník, ktorý navštevujú deti, adresu pobytu na Slovensku a telefónne číslo. Pomôcky vydávame v Komunitnom centre Špitálik, Hlavná 43. 0947 968 730
- ▼ **Galanta:** Individuálne požiadajte o pomôcky organizáciu Armáda spásy na Bratislavskej 32.
- ▼ **Sereď:** Farská charita, Novomestská ulica 3022. Otvorené: PO, STR, ŠT, PI od 17. do 18. hod. 0908 179 610, charitasered@gmail.com, FB Farská charita Sereď.
- ▼ **Piešťany:** Centrum pomoci človeku, Andreja Hlinku 39/41. Otvorené: PO a STR od 9. do 11.30. a od 14. do 15.30.

KOMUNITNÝ PRIESTOR A DOBROVOĽNÍCTVO

- ▼ **Trnava:** Komunitné centrum Špitálik, Hlavná 43, Trnava dobrovolnictvo@charitatt.sk,

0940 998 334. Staňte sa našim dobrovoľníkom a pomôžte nám pomáhať.

- ▼ **Sereď:** Komunitné centrum v Skautskom dome, miesto pre priateľské stretnutia ukrajinských rodín. Zapojte sa do brigád a ďalších aktivít v meste.

VYBAVENIE DO DOMÁCNOSTI

- ▼ **Trnava:** RE-USE centrum Vybavenie do kuchyne, iné potreby do domácnosti, autosedačky a iné potreby pre deti, potreby na športovanie či cestovanie. Kontakt: RE-USE Centrum, Ulica Jána Bottu 3852, Trnava, back2life@fcc-group.sk, 0904 865 914, www.back2life.sk Otvorené: UT – PI od 11. do 18.30 hod., sobota od 9. do 15.30 hod.

KURZY SLOVENSKEHO JAZYKA

- ▼ **Piešťany:** Bezplatný kurz slovenského jazyka. Centrum pomoci človeku, Andreja Hlinku 39/41. PO, STR, PI od 9. do 11. hod. Prihlasovanie: streda o 9. hod. osobne v centre alebo telefonicky, 0910 788 031.
- ▼ **Sereď:** Bezplatný kurz slovenského jazyka v Skautskom dome na Školskej ulici 7. Kedy: UT a ŠT o 18. hodine. 0905 881 537, 0905 141 038.

Miroslav Dzurech je novým generálnym sekretárom Slovenskej katolíckej charity.

Charita bude vždy apolitická.

Pred očami máme človeka v núdzi

Na pozíciu generálneho sekretára Slovenskej katolíckej charity nastúpil 1. marca, len pár dní po tom, ako vypukla vojna na Ukrajine a po dvoch rokoch trvajúcej pandémie, pre ktorú je mnoho ľudí v núdzi.

Aktuálne výzvy, pred ktorými ako spoločnosť stojíme, bude Slovenská katolícka charita (SKCH) zdolávať s novým generálnym sekretárom na čele. Miroslav Dzurech viedol deväť rokov Trnavskú arcidiecéznu charitu.

Z riaditeľskej stoličky občas presadol do dodávky, aby sa stal súčasťou pomoci priamo v teréne. Pochopil, prečo niektorí ľudia nie sú schopní za pomoc poďakovať a zažil aj blízkosť, ktorá je cennejšia než vecné dary.

■ Ako hodnotíte prvé dni na novej pozícii?

– Okolnosti, za ktorých som pozíciu preberal, boli mimoriadne dramatické. Slovenská katolícka charita má množstvo aktivít, projektov, služieb a od jari nás zamestnáva aj pomoc obetiam konfliktu na Ukrajine. Dnes sa už dokážeme venovať nielen úlohám dňa, ale aj systémovým nastaveniam SKCH do budúcnosti. Teším sa, že výzvy, ktoré sú pred nami, sme s kolegami rozhodli riešiť.

veniam SKCH do budúcnosti. Teším sa, že výzvy, ktoré sú pred nami, sme s kolegami rozhodli riešiť.

■ Deväť rokov ste pôsobili ako riaditeľ Trnavskej arcidiecéznej charity. Máte projekt, ku ktorému sa rád vraciate?

– Žijeme v krajine, kde by ľudia mohli a mali mať možnosť žiť dôstojne. Napriek tomu navštevujeme domácnosti, ktoré sa tak označiť nedajú, kde ľudia žijú v dramatickej sociálnej situácii a nie sú schopní, z rôznych dôvodov a nie vždy vlastnou vinou, postarať sa o rodinu. V Trnave sme niekoľko rokov budovali projekt Sieť pomoci ako jednu z našich aktivít, ktorá dopomáha ľuďom žiť dôstojnejší život.

■ Na dvere však zaklope množstvo ľudí a nie každému sa dá povedať áno. Ako vyberáte tých, ktorým pomôžete?

– Nie každý je schopný a disponibilný prísť sám. Dlho sme preto budovali mechanizmy, aby sme sa o núdznych dozvedeli, a to tým spôsobom, že nám o nich povie niekto, koho nazývame príhovorcami. Ten niekto má otvorené oči a široké srdce a vidí núdzu svojho suseda. Povie nám, že je tu mamička s tromi deťmi,

zomrel im otec, na krku hypotéka. Zároveň je to istý stupeň overenia, lebo medzi príhovorcami sú ľudia ako učitelia, farári, starostovia alebo sociálni pracovníci z obecného úradu. My potom kontaktujeme človeka, za ktorého sa prihovorili, overíme jeho situáciu a identifikujeme jeho potreby. Ak ide o rodinu, ktorá si nemôže sama zaobstarať práčku, zverejníme o tom informáciu do našej siete a požiadame verejnosť o podporu. Do týždňa, dvoch, nájdeme a dopravíme rodine veci, ktoré potrebujú. Najkrajšou odmenou pre mňa je, keď sa ten človek opýta, prečo to robíme. Môžeme mu autenticky povedať, že sme inšpirovaní evanjeliom, a tak prejavujeme našu vieru v skutkoch.

“

„Ľudia majú rôzne úprimné motivácie konať dobro a my sa len tešíme každému, kto chce takto konať pod hlavičkou charity.“

ríme jeho situáciu a identifikujeme jeho potreby. Ak ide o rodinu, ktorá si nemôže sama zaobstarať práčku, zverejníme o tom informáciu do našej siete a požiadame verejnosť o podporu. Do týždňa, dvoch, nájdeme a dopravíme rodine veci, ktoré potrebujú. Najkrajšou odmenou pre mňa je, keď sa ten človek opýta, prečo to robíme. Môžeme mu autenticky povedať, že sme inšpirovaní evanjeliom, a tak prejavujeme našu vieru v skutkoch.

■ Tento rok oslavuje SKCH 95 rokov fungovania na Sloven-

Charita má veľký potenciál stať sa lídrom v dobrovoľníctve.

sku. Pred akými výzvami organizácia stojí?

– Charity na Slovensku sa od 90. rokov rozvíjali podľa vlastných možností a potrieb okolia, predovšetkým v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Tento priestor, vzhľadom na obmedzené množstvo zdrojov, ktoré spoločnosť vyčleňuje na sociálne služby, je do veľkej miery už vyčerpaný. Aby sme boli schopní poskytovať ďalšie sociálne služby, potrebujeme dodatočné finančné zdroje. Kde však vidím priestor na rast, je dobrovoľníctvo. Charita má veľký potenciál stať sa lídrom v tejto oblasti. Existuje množstvo farských charít po celom Slovensku, kde stovky dobrovoľníkov slúžia hodiny v pomoci iným ľuďom a som presvedčený, že takto prítomní môžeme byť v každej obci na Slovensku. To nám dá priestor dozvedieť sa o ľuďoch v núdzi, o ktorých sme doteraz nevedeli. V spoločnom úsilí, hoc po kvapkách, budú konať dobro a keď sa tie kvapky spoja, vytvoria more dobra.

■ Jednou z prekážok je to, že ľudia vnímajú charitu skreslene. Napríklad si myslia, že v charite pracujú len rehoľné sestry. Akú rolu má viera v charite dnes a je vôbec potrebná pre dobrovoľníctvo?

– O charite koluje viacero mýtov. V Trnave sme voči tomu bojovali a doteraz robíme kroky, aby sme niektoré z mýtov vyvracali. Na to, že som z charity, ľudia reagujú, že to je skvelé, lebo doma majú skriňu plnú šiat. Rovnako nás spájajú s tým, že isté obdobie bol väčší počet rádoých sestier, ktoré pôsobili v charite, no vývojom doby je situácia odlišná a v drvivej väčšine sú naši zamestnanci laici. Čaká nás ešte veľa práce, aby nás verejnosť poznala v pravom svetle. A aká je dôležitosť viery v našej službe? Sme katolíckou charitou, čo už samo osebe nám dáva identitu. Nie je však nevyhnutné, aby každý pracovník bol praktizujúci kresťan. Dôležité je, aby pracovníci charity prijali a žili hodnoty charity. Ľudia majú rôzne úprimné motivácie konať dobro a my sa len tešíme každému, kto chce takto konať pod hlavičkou charity.

■ Charita pomáha ľuďom, ktorí sú do nejakej miery zraniteľní: deti, ľudia s hendikepom, v seniorskom veku, chorí, zomierajúci. Nie je práve aj viera zárukou, že u nás nájdú bezpečné miesto?

– Verím, že vnútorná komunikácia smerom k pracovníkom charity motivuje k tomu, aby boli láskavi a sprítomňovali Božiu lásku na zemi. Naše služby často pôsobia v hraničných životných situáciách. Napríklad v hospicoch, kde klientov máme možnosť sprevádzať na konci ich pozemskej púte, je mimoriadne prínosné byť aj duchovnou oporou. Je to len ponuka z našej strany, pretože ľudia, ktorí do hospicov prichádzajú, nemusia byť praktizujúci veriaci. Z našej skúsenosti však vieme, že na sklonku života nehodno-

“

„Často som chodieval do rodín, ktoré trpeli materiálnou núdzou. Priniesli sme im práčku, chladničku či iné zariadenie, no oni neboli schopní ďakovať, alebo vôbec prejať spontánnu radosť. Naozaj ocenili až to, keď sme sa zastavili, sadli si u ich doma a strávili s nimi čas. To pre nich znamenalo viac než veci, ktoré sme im doniesli.“

tíme materiálne otázky, ale vzťahy a naše hodnoty, a to všetko s odkazom na to, čo bude po smrti.

■ Ako funguje financovanie SKCH a diecéznych charít? Akú podporu nám poskytuje cirkev?

– Sociálne služby sú financované zo zákona podľa druhu danej služby z rôznych zdrojov, z ministerstva, samosprávneho kraja alebo miestnej samosprávy. Treba však povedať, že toto financovanie je počas ostatných desaťročí nedostatočné. Všeobecne sú sociálne služby na Slovensku nedofinancované. Bez podpory z diecéz by sme ich nezvládli realizovať. Poskytujeme tiež rôzne zdravotné služby, ktoré sú hrazené zo zdravotných poisťovní, a to, rovnako nedostatočne. Pre ne musíme hľadať neverejné zdroje, teda nadácie, donorov, granty, či organizovať zbierky, aby sme pokryli ich náklady. Dovolím si povedať, že katolícka cirkev na Slovensku je najväčším neverejným poskytovateľom služieb núdznych. Na to môžeme byť ako veriaci hrdí pre objem a kvalitu služieb, ktorú charita na Slovensku vykonáva.

■ Dostávame však otázky, prečo pýtame peniaze od ľudí a prostriedky nám nedáva cirkev.

– Cirkev nám z vlastných zdrojov a podľa svojich možností finančne pomáha v prevádzke mnohých našich aktivít, aby sme mohli slúžiť ľuďom odkázaným na pomoc. Tí, čo kladú takúto otázku, majú často na mysli hierarchickú cirkev v štrukturálnej podobe, ale pre mňa je úplne prirodzené povedať, že my všetci sme cirkev. Aj ja som súčasťou cirkvi, už v dobe, keď som bol malý miništrant, potom aktívny veriaci a dnes pracujúci v charitnej službe. Práve katolícka cirkev prostredníctvom svojej charity na Slovensku je tá, ktorá objektívne najrozsiahlejšie slúži ľuďom odkázaným na pomoc.

■ Nie je našou úlohou ako cirkevnej organizácie poskytnúť našu odbornosť aj kňazom, aby vedeli vhodne reagovať v konkrétnych prípadoch – napríklad domáceho násillia? Neziskové organizácie pomáhajúce ženám sa stretávajú s tým, že kňaz žene pomôže, ale aj s prípadmi nepochopenia situácie z jeho strany.

– Kňazi sú svojím vzdelaním a praxou často schopní a kompe-

tentní pomôcť ľuďom v ich problémoch. Ako v každom spoločenstve aj medzi kňazmi sú takí, ktorým je podporou naše odborné poradenstvo. Zároveň treba povedať, že už cez spomínané farské charity prinášame sociálne aktivity priamo do farností a práca našich sociálnych pracovníkov je v konkrétnych prípadoch ľuďom v núdzi približená aj prostredníctvom správcov farností. Táto oblasť je však neustálou výzvou pre charitu a určite je to priestor na rozvoj a napredovanie. Tak ako je charita v sociálnej oblasti predĺženou rukou cirkvi, rovnako je nám cirkev oporou v našich aktivitách.

■ Pomoc musí byť citlivá a profesionálna, inak vytvára ľudí od nej závislých. Máme v charite princípy, ako pomáhať?

– Veľmi nás teší, ak je naša pomoc mostom k tomu, aby si človek dokázal pomáhať sám a niest zodpovednosť za svoj život. Avšak napriek snahe sme svedkami prípadov, ktoré naša pomoc nezmení. Dôležité ale je, aby bola pomoc vykonávaná láskavo, aby ľuďom priniesla dôstojnosť a vieru, že ich

sú v stave, kedy nie sú schopní ďakovať, ale veľmi vďační, keď s nimi rozprávate dôstojne a seberovne. Zároveň to obohacuje obe strany.

■ Napadá vám príklad pomoci, ktorý je pre vás niečím osobným?

– Mali sme klientku, ktorá žila na ulici. Stratila všetky vzťahy v rodine a priateľov. Našťastie, začala navštevovať naše nízkoprahové denné centrum dostatočne zavčasu a stala sa predajkyňou pouličného časopisu. Robila to tak úspešne, že s našou podporou, dodávaním sebavedomia a ukotvenia, že kamsi patrí, dokázala postupne financovať vlastný podnájom a žiť dôstojne ako každý iný občan. Naš vzťah bol profesionálny, ale zároveň osobný, pretože sme poznali jej životný príbeh. Boli sme jej oporou v partnerskom postavení, a tak sme zachovávali jej dôstojnosť.

■ Charita vystupuje apoliticky, ale nemali by sme viac vstupovať do verejnej debaty a ohradzovať sa voči dezinformáciám, ktoré ovplyvňujú našu spoločnosť? Nemení sa úloha charity?

„Sme katolíckou charitou, čo už samo osebe nám dáva identitu. Nie je však nevyhnutné, aby každý pracovník bol praktizujúci kresťan,“ hovorí Miroslav Dzurech.

situácia sa môže zmeniť, že majú svoju hodnotu a blížnych. Často som chodieval do rodín, ktoré trpeli materiálnou núdzou. Priniesli sme im práčku, chladničku či iné zariadenie, no oni neboli schopní ďakovať alebo vôbec prejať spontánnu radosť. Naozaj ocenili až to, keď sme sa zastavili, sadli si u ich doma a strávili s nimi čas. To pre nich znamenalo viac než veci, ktoré sme im doniesli.

■ Nie je to práve preto, že ich „každodenným chlebom“ býva odmietnutie? A že sú prekvapení, keď im chce niekto naozaj pomôcť?

– Áno, sú to ľudia, ktorých označujeme ako spoločensky vylúčených. To so sebou prináša množstvo predsudkov. Spoločnosť ich na ktoromkoľvek mieste odsudzuje, sú odstrkovaní, nepochválení, nezažívajú uznanie. To spôsobuje, že

– Charita bude vždy apolitická, pretože pred očami máme predovšetkým človeka v núdzi a tomuto človeku sa snažíme pomôcť. To sa deje v rôznom spoločensko-politickom usporiadaní. Iste, je prostredie, ktoré je viac nápomocné našej snahe, a prostredie, ktoré je tomu naklonené menej, ale ak máme núdzneho na prvom mieste, sme apolitickí. Tak je to aj v konflikte na Ukrajine. Mohli by sme hľadať vinníkov a individuálne máme svoje postoje, ale ako organizácia ich nevyjadrujeme. Niečo podobné je, keď sa nás ľudia pýtajú, prečo pomáhamo ľuďom bez domova, veď si za to môžu sami. Ak však idem okolo autonehody, nepoviem „sám si za to môžeš, nedával si pozor“ a neodídeme bez poskytnutia pomoci. Rovnako ani v charite nehľadáme dôvod, prečo človek „havaroval“. Áno, neskôr pri opakovanej pomoci sa pýtame, kde je

príčina, podme ju odstrániť, aby si bol schopný postaviť sa na vlastné nohy. Ale v prvom momente nehľadáme jeho vinu a spolupodiel na nešťastí. Vidíme jeho potrebu a nasadzujeme sa v umenšovaní jeho núdze. A v tomto zmysle je to aj odpoveď, prečo dokážeme byť apolitickí. Riešime potreby konkrétného človeka, bez ohľadu na to, aké sú jeho väzby, názory, presvedčenia.

■ Aktuálnou témou je vojna na Ukrajine. Ako bude pokračovať pomoc charity?

– Charita organizuje materiálnu a liekovú pomoc v bezprecedentných objemoch. Sme určite lídrami v pomoci, ktorá smeruje na Ukrajinu a na Slovensku sme súčasťou mnohých integračných procesov. Pre prichádzajúcich vytvárame prostredie na ich prijatie. Využívame pritom sieť stredísk, ktoré majú diecézne charity po celom

Slovensku a sieť špecializovaných sociálnych poradcov, ktorí riešia praktické problémy utečencov. V týchto dňoch otvárame ďalších 25 kontaktných a komunitno-vzdelávacích pracovísk so sociálnym poradenstvom a príkladom lokálnej pomoci je tiež naša sieť farských charít, ktoré pracujú na komunitnej úrovni a ktoré zapájame do rôznych aktivít na podporu integrácie ľudí utekajúcich pred vojnou.

■ Čo je podľa vás základným poslaním charity?

– Mottom charity je stať „Blízko pri človeku“. Či sú to zdravotne hendikepovaní, sociálne vylúčení, ľudia bez domova, ľudia v seniorskom veku odkázaní na pomoc iných, alebo chorí a zomierajúci, to všetko sú skupiny ľudí, ktorým chceme byť nablízku a chceme im slúžiť.

MONIKA ČOPÍKOVÁ

Aj tento rok, na Deň detí, zahájila Slovenská katolícka charita Zbierku školských pomôcok. Už trinásty rok si dávame za cieľ naplniť školské tašky žiakov zo sociálne slabších rodín. Prispieť môžete na zberných miestach kdekoľvek na Slovensku novými, aj používanými školskými pomôckami. Talent detí podporujeme prostredníctvom sociálneho štipendia vďaka vašim finančným príspevkom.

Školské potreby zbierame do 15. septembra na takmer 80 zberných miestach po celom Slovensku. Podporiť zbierku finančne môžete prostredníctvom účtu **SK37 0900 0000 0001 7687 5345**, variabilný symbol **2211** alebo online na <https://charita.darujme.sk/socialne-stipendium/>.

Aj tento rok zbierame pomôcky pre deti z celého Slovenska

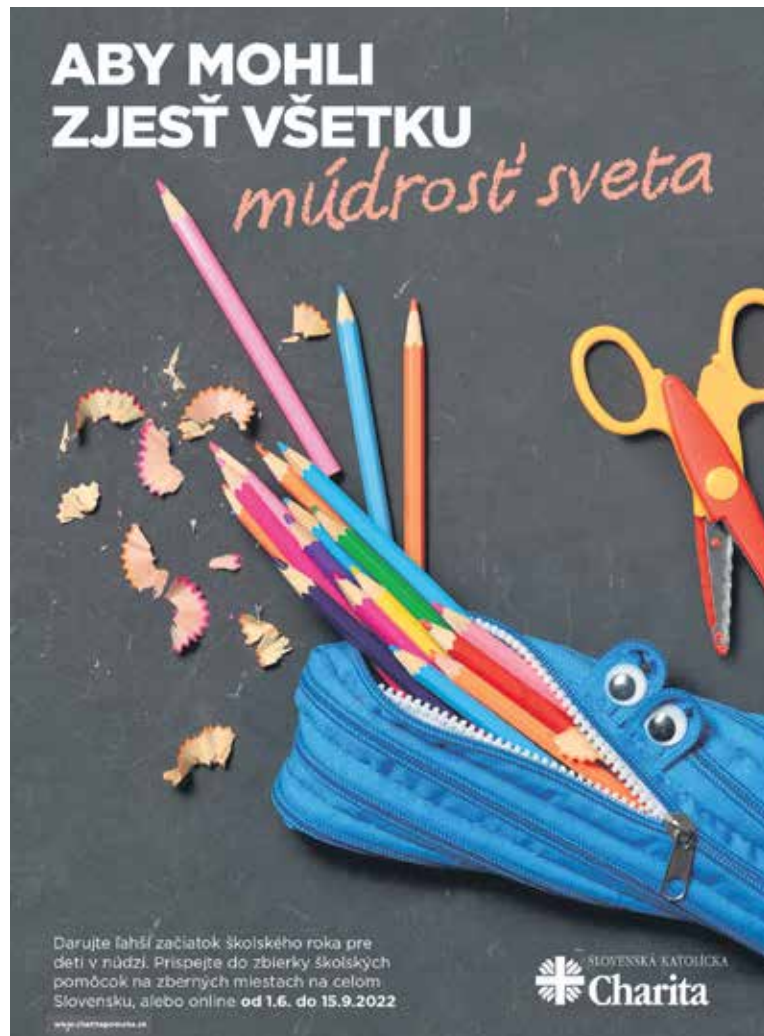
Darovať môžete aj elektroniku

Situácia v posledných rokoch nás utvrdila v tom, že rozšírenie zbierky o elektroniku bolo správny krok. Charite môžete darovať zachovalé, ale stále funkčné tablety, notebooky, či telefóny, prostredníctvom ktorých môžu žiaci absolvovať vyučovanie dištančne. Touto výzvou apelujeme nielen na jednotlivcov, ale predovšetkým firmy a spoločnosti, ktoré každoročne vyrádzajú tisíce zariadení.

Podporujeme talent detí

Vďaka sociálnemu štipendiu sme minulý rok podporili konkrétne deti

s talentom, ktorým sme uhradili poplatky za športové, jazykové a iné záujmové a vzdelávacie krúžky, školské exkurzie či stravné. Viktor sa narodil ako nevidiaci, no napriek svojej hendikepe hrá na husliach a reprezentuje Slovensko na domácich a zahraničných súťažiach. Aby sa na tieto súťaže dostal, cvičí aj štyri hodiny denne. Cesta za zvládnutím novej skladby býva náročná. Noty mu v Prahe najskôr preložila do Braillovho písma a skladbu počúva dokola, kým sa ju naučí naspamäť. Veronika pochádza z rodiny s piatimi deťmi. Má 14 rokov a je autistka s ťažkou epilepsiou. Spomedzi súrodencov je najstaršia. Navštevuje súkromnú školu a býva na internáte. Žiaľ, jej otec je

Kam môžete pomôcky priniesť

ZOZNAM ZBERNÝCH MIEST A KONTAKTOV
TRNAVSKEJ ARCIDIECÉZNEJ CHARITY

☛ Cífer, farský úrad

☛ Dunajská Streda, farská charita – Bacsáková 5

☛ Galanta, farská charita – Hlavná 14

☛ Hlohovec, OZ Samária – sklad na železničnej stanici

☛ Hrnčiarovce nad Parnou, Farský kostol sv. Martina

☛ Križovany nad Dudváhom, Križovany nad Dudváhom 281

☛ Leopoldov, Kostol sv. Ignáca z Loyoly

☛ Nové Mesto nad Váhom, farská charita – Palkovičova 23

☛ Piešťany, Centrum pomoci človeku, Andreja Hlinku 41

☛ Sereď, farská charita – Novomestská 3022

☛ Šaľa, Kostol Sv. Margity Antiochijskej, Nám. Sv. Trojice 2

☛ Špačince, farský kostol Špačince

☛ Šelpice, Šelpice 2045

☛ Trnava, Špitálík – komunitné centrum, Hlavná 43

☛ Veľké Kostoľany, farský úrad

☛ Zavar, Športová 26

☛ Ján Bučík, 0903 448 441

☛ György Bugár, 0904 644 950

☛ Mária Csikós – Tamás, 0905 894 023

☛ Helena Dzurechová, 0911 132 828

☛ Jana Ciferská, 0908 073 648

☛ Mária Strýčková, 0948 887 540

☛ Zuzana Svetlíková, 0902 337 624

☛ Peter Ochránek 0948 090 984

☛ Simona Petrušová, 0910 788 031

☛ Mária Fačkovcová, 0908 179 610

☛ Peter Nagy, 0907 176 914

☛ Silvia Lehútová, 0915 784 177

☛ Monika Martinkovičová, 0903 253 722

☛ Kristína Ryšavá, 0940 998 334

☛ Igor Gajdoš, 0905360378

☛ Eleonóra Malovcová, 0903 040 981

Na začiatku zmeny je strecha nad hlavou

V júli to bude rok, odkedy spustila Trnavská arcidiecézna charita projekt Dostupné bývanie. Stojí za ním päť kolegov, ktorí spoločnými silami pomáhajú rodinám, jednotlivcom aj osamelým rodičom začať nový, lepší život.

Projekt je pilotnou aktivitou ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny. Po vzore krajín zo severnej a západnej Európy začíname aj na Slovensku financovať nájomné bývanie pre ľudí, ktorým hrozí bezdomovectvo, alebo už strechu nad hlavou stratili. Trnavská arcidiecézna charita je jednou z organizácií, ktorá dostala možnosť prenajať nájomné byty pre klientov. „Prvých šesť bytov sme obsadili už po dvoch mesiacoch od spustenia projektu. Ubytovali sme sedem-

člennú rodinu, ale aj jednotlivcov a neúplné rodiny,“ hovorí vedúca projektu Dostupné bývanie Eva Melich. Byty môžu klienti využívať po dobu dvoch rokov, no ak sa ich životná situácia zlepši, môžu ich opustiť skôr. „V lete nám z projektu vystupujú dvaja klienti, pretože ich životná situácia sa zastabilizovala a už nebudú potrebovať túto pomoc,“ vysvetľuje Melich.

Výzvy musia zvládnuť sami

Bývanie vďaka projektu získal napríklad 32-ročný muž so psychickým ochorením, ktorý sa momentálne cíti dobre a začlenil sa do majoritnej spoločnosti. Jeho snom je stať sa pedagógom na umeleckej škole a vyučovať hru na hudobný

nástroj. Pre udalosti, ktoré prežil, je však ustráchaný a bojí sa urobiť vo svojom živote zásadné zmeny. Tím charitných pracovníkov ho nasmeroval na cestu za týmto snom a dostáva od nich podporu v každej životnej oblasti. „Motivujeme ho, aby sa osamostatnil a robil to, čo miluje. Aj preto sa tešíme, že jeho sen by sa mal splniť už na jeseň,“ opisuje sociálna pracovníčka Anna Adamcová. Aj z tohto príbehu je zrejmé, že tím Dostupného bývania prináša do života ľudí v núdzi viac, ako len strechu nad hlavou. „Prichádzame za nimi do domáceho prostredia, rozprávame sa o problémoch, hľadáme riešenia. Radujeme sa, keď sa posunú vpred, keď sa cítia lepšie. Občas by sme najradšej urobili všetko namiesto nich, ale to im nepomôže.

aktuálne nezamestnaný a všetka starostlivosť o financie je tak na pleciach matky. Rodina má problémy zaplatiť poplatky a voči škole majú dlh. Časť z neho sme uhradili aj zo sociálneho štipendia.

Slovenská katolícka charita koordinuje Zbierku školských pomôcok každý rok cez arcidiecézne a eparchiálne charity, ktoré

poznajú konkrétne potreby ľudí v obciach či mestách z rôznych regiónov Slovenska. Za 12 rokov fungovania zbierky darovali Slováci deťom približne 150 000 školských pomôcok.

Viac informácií nájdete na <https://charitapomaha.sk/zbierka-skolskych-pomocok>

Vďaka projektu našli bývanie aj Eduard so synom.

Foto: autorka

Našou najdôležitejšou úlohou je dohliadať na to, aby svoje výzvy zvládli sami a podporiť ich v tom.

Len tak získajú silu do ďalšieho života,“ opisuje Anna Adamcová.

DARINA KVETANOVÁ

Ella sa naučila hrať na gitare celkom sama. Peniaze zo štipendia jej pokryli náklady na hudobný nástroj.

Miriam (na fotografii) zo Sládkovičova dostala príspevok na vzdelávacie krúžky.

Zo zbierky sme podporili talent a vzdelanie detí

Máte dieťa? Potom to určite poznáte. Zaplatiť všetky poplatky za školu, cestovné, stravné a krúžky dá rodinnému rozpočtu skutočne zabráť. A potom sú tu viacčlenné alebo neúplné rodiny, či tie, ktorých fungovanie poznačuje choroba alebo zlá sociálna situácia. Dopriať dieťaťu z takejto rodiny rozvoj talentu je často nemožné.

Minulý rok preto Slovenská katolícka charita vyhlásila ako súčasť každoročnej Zbierky školských pomôcok aj finančnú časť zbierky. V nej sa vďaka darcom podarilo vyzbierať 15-tisíc eur, ktoré boli prerozdelené medzi regionálne charity na Slovensku. Tie mohli

následne formou štipendia podporiť rodiny, s ktorými pracujú vo svojich zariadeniach, centrách alebo vo farských charitách. Trnavská arcidiecézna charita pripojila k prerozdelenej sume časť vlastných prostriedkov a štipendiom podporila celkom 37 detí z Piešťan, Galanty, Sládkovičova, Veľkého Medera a okolia týchto miest.

Láska na prvé počutie

Viktor sa narodil ako nevidiaci, no napriek svojej hendikepe hrá na husliach a reprezentuje Slovensko na domácich a zahraničných súťažiach. Aby sa na tieto súťaže dostal, cvičí aj štyri hodiny denne. Cesta za zvládnutím novej skladby býva ná-

ročná. Noty mu v Prahe najskôr preložia do braillovho písma a skladbu počúva dokola, kým sa ju naučí naspamäť. Napokon prichádza na rad tréning. Viktor cvičí dovtedy, kým skladbu zahrá z pamäte bez akejkoľvek pomoci. Tento mladý muž má dnes pätnásť rokov, no o jeho hudobnom nadaní vedeli rodičia už od detstva. Ako to, že si zo všetkých nástrojov vybral práve tento? „Prihlásili sme ho do základnej umeleckej školy na klavír, ale on v nej začul hrať jedno dievča na husliach. Okamžite ich chcel chytiť do rúk a keď sa tak stalo, bolo rozhodnuté,“ spomína Viktorova mama Katarína. Po ôsmych rokoch od tohto osudného stretnutia má dnes Viktor za sebou viaceré úspechy na domácich a medzinárodných súťažiach. Na bratislavskom konzervatóriu navštevuje triedu pre nadané deti a aby dokázal napredovať, vzdeláva sa na stážach a u významných profesorov. „Tešíme sa z Viktorových úspechov a podporujeme ho, i keď je to pre našu rodinu finančne veľmi náročné. Aj profesionálne husle má syn len vďaka dobrým ľuďom, ktorí pre neho vyhlásili zbierku,“ hovorí Katarína. Za štipendium od charity si mohol nadaný študent zakúpiť nové struny.

Ella a jej talenty

Umelecky nadaná je aj Ella. Cítiť to z malieb, kto-

Nevidiaci huslista Viktor si za štipendium mohol zakúpiť nové struny.

rými obdarúva rodinu a priateľov. Najnovšie sa celkom sama naučila hrať na gitare. V čase, keď pandémia zatvorila školy, jej k tomu postačoval len internet. Našla si videá, podľa ktorých cvičila prvé akordy a dnes už zahrá niekoľko piesní. Rodina si však kúpu gitary nemohla dovoliť. Mama Edita sa doma stará o jedenásťročného Filipa, ktorý trpí autizmom a ťažkým mentálnym postihnutím. Do rodiny tak peniaze prináša len otec. „Myslím si, že gitara je pre našu dcéru ventilom. Keď príde domov zo školy, položí tašku, ani sa neprezlečie a už si brnká svoje pesničky. Som na ňu hrdá, lebo čoho sa chytí, to jej ide,“ hovorí Edita. Nadaná tínedžerka študuje na strednej zdravotníckej škole za zubnú asistentku. „Vždy som chcela byť zubárkou a verím, že sa dostanem na vysokú školu a tento sen sa mi splní,“ hovorí. Peniaze zo štipendia pokryli Elle náklady na kúpu gitary.

Poplatky za školu

V Piešťanoch pracujeme dlhodobo s rodinami, ktoré sa ocitli v situácii hraničiacej so stratou domova. Do Centra pomoci člo-

veku prichádzajú ženy, ktoré boli obeť domáceho násillia, alebo ich partner opustil a na výchovu detí zostali samé. Starostlivosť a výchovu detí preberajú v niektorých prípadoch starí rodičia, ktorí sami žijú v chudobných pomeroch. „Pomoc u nás nachádza napríklad pani v dôchodcovskom veku, ktorá sa stará o 14-ročnú vnučku, lebo odmieta, aby skončila v detskom domove. Pani platí za nájom 300 eur z dôchodku a na živobytie jej tak zostáva minimum. Napriek tomu chodí jej vnučka upravená, čistá, je slušne vychovaná a pomáha babke, ktorá je na vozíčku,“ opisuje pracovníčka Centra pomoci človeku Simona Petrušová. Rodinám v takejto a podobnej situácii, ktoré podporujeme v piešťanskom centre, pomohlo štipendium pri úhrade poplatkov za školné, stravu a dochádzku do školy. Darcom, ktorí prispeli do celoslovenskej zbierky vyhlásenej počas zbierky pomôcok v mene detí a rodín, ktoré sme mohli podporiť, srdečne ďakujeme.

TEXT A FOTO:
DARINA KVETANOVÁ

Alexander, Karolína a Matej chodia na športové a hudobné krúžky. Štipendium od charity pomohlo rodine odľahčiť rodinný rozpočet.

V máji 2019 otvorila Trnavská arcidiecézna charita kaviareň Špitálik, aby vytvorila miesto pre priateľské stretnutia. O kaviareň sa dodnes staralo takmer päťdesiat dobrovoľníkov, ktorí v ňom odpracovali stovky hodín bez nároku na honorár.

Upečené s láskou.

Maľovanie na tvár.

Charitná kaviareň Špitálik má tri roky

Kaviareň si od prvých dní otvorenia obľúbili najmä mamy s deťmi. Priestor si prenajímali aj rodiny, kolegovia a partie kamarátov pre organizovanie stretnutí a osláv. Od jari do jesene bol Špitálik zároveň výborným miestom pre komorné filmové a cestovateľské večery a obľúbený Charitný bazár. Minulý rok počas leta sa v kaviarni konali dielničky pre deti z materských a základných škôl, o ktoré bol veľký záujem. „Opäť sa nám tak potvrdilo, že charitná kaviareň je pre deti samotné, aj pre rodiny, výborným miestom,“ hovorí Kristína Ryšavá, koordinátorka dobrovoľníckeho centra.

Víno, guláš aj cimbalovka

Priestory kaviarne sa minulý rok stali zastávkou obľúbeného podu-

Malí návštevníci počas letných dielničiek.

jatia Deň vínnych pivníc. Kolektív charity sa tejto úlohy ujal, ako sa patrí. Sám riaditeľ sa postavil za päťdesiatlitrový kotol a uvaril pre návštevníkov guláš. Hostom vyhrávala cimbalová hudba, spievalo sa a tancovalo. „Účastníci vínnej cesty nám hovorili, že sme v tomto ročníku boli najveselšou a najpohostinnejšou zastávkou,“ teší sa zástupca riaditeľa TACH Igor Strýček.

Posilnite tím kaviarne

Za troma rokmi existencie stojí takmer päťdesiat dobrovoľníkov

a stovky odpracovaných hodín. A práve preto, že kaviareň je viac komunitným ako komerčným priestorom, prekonala aj dni, keď na jej dvere museli pre pandémiu vyvesiť nápis: „zatvorené“. V týchto dňoch do nej už opäť môžu zavítať návštevníci a počas horúčav si oddýchnuť v príjemnom priestore. „Otvorené mávame až do jesene, aj preto do nášho tímu hľadáme nových dobrovoľníkov,“ pozýva aj čitateľov tohto článku Kristína Ryšavá. Každý sa podľa nej môže chopiť toho, čo mu je blízke. „Stať sa našim čašníkom, vyrábať v diel-

ni pekné veci, alebo len prísť poliať kvety. U nás ste vítaní.“

Prečo práve Špitálik?

V historických budovách vedľa kostola sv. Heleny bola už v stredoveku poskytovaná služba pre tých najnúdznejších. Sídliť v nich stredoveký špitál, podľa ktorého ľudia dodnes budovy volajú Špitálik. A keďže služby pre ľudí v rôznych formách núdze tu poskytuje Trnavská arcidiecézna charita, priestor opäť slúži rovnakému účelu, ako v stredoveku. **DARINA KVETANOVÁ**

Zdravotne znevýhodnení ľudia repasujú v Trnave počítače

Nájsť vhodné zamestnanie nie je pre zdravotne znevýhodnených ľudí jednoduché. V AfB nepracujú pod tlakom.

Ľudia so zdravotným znevýhodnením majú na Slovensku problém nájsť si prácu. V Trnave im príležitosť ponúka firma zameraná na repasovanie a následný predaj výpočtovej techniky. Jej cieľom je vytvoriť pre nich päťdesiat pracovných miest.

Jaroslav pochádza z Hnúšte, kde si napriek vysokoškolskému vzdelaniu nedokázal nájsť uplatnenie. Na západnom Slovensku získal viaceré skúsenosti, práca vo výrobných podnikoch však bola pre neho náročná. Počas pandémie sa mu podarilo zamestnať v sociálnom podniku spoločnosti AfB Slovakia. Teraz pracuje ako IT technik. „Do počítačov inštalujem

operačný systém. Denne ich mojimi rukami prejde asi päťdesiat, potom skončia v rukách nových užívateľov,“ hovorí.

Ekologické aj ekonomické

Práve oprava vyradenej, no stále funkčnej výpočtovej techniky, je hlavnou náplňou spoločnosti, ktorá je najväčším sociálnym podnikom v IT oblasti v Európe. Počítače, tablety či mobilné telefóny najskôr získava od firiem, ktoré ich pravidelne obmieňajú, jej zamestnanci z nich potom vymažú pôvodné dáta, vymenia opotrebované diely a nainštalujú nový operačný systém. Takto repasovanú techniku firma predáva cez internetový

obchod alebo ju ponúka školám a organizáciám. V porovnaní s novou technikou sú tieto počítače podstatne lacnejšie, obchod je tak obojstranne výhodný.

Nepracujú pod tlakom

Ľudia so zdravotným znevýhodnením sú častejšie práceneschopní, čo môže predstavovať pre zamestnávateľov problém. Podľa Jaroslava zároveň potrebujú dlhšie prestávky a pomalšie pracovné tempo. „U nás berieme ohľad na ich potreby. Ako sociálny podnik nie sme až tak zameraní na výkon, preto na zamestnancov nevytvárame neprimeraný tlak,“ vysvetľuje výrobný riaditeľ Dávid Mick. Spoločnosť podľa neho momentálne zamestnáva tristo zdravotne znevýhodnených ľudí v Nemecku, Švajčiarsku, Francúzsku, Rakúsku a Slovensku, kde ich v Trnave pracuje desať. V blízkej budúcnosti by sa ich počet mal rozrásť na päťdesiat. **DARINA KVETANOVÁ**

My z trnavskej charity

Kto sme a aká je naša úloha na charite. Čo zažívame v našej práci a čo v nás zanecháva. Akí sme v súkromí, čo máme radi a o čom snívame? Tentokrát vám predstavujeme dobrovoľníkov, ktorí sa rozhodli pomáhať vo svojom voľnom čase charite, podporiť jej projekty, ukázať svoju kreativitu a stráviť spolu príjemný čas v komunitnom centre Špitálik.

Technik z atómkry vyrába dukáty

Marián (60)

Do Špitálik ho priviedla potreba pomôcť tam, kde treba a zároveň nájsť priateľský kolektív. „Zbadal som oznam na nástenke pred touto dielňou a prečítal si z neho, že hľadajú dobrovoľníkov pre výrobu Hlineného dukátu. Zaujalo ma to a ako aktivita na trávenie času sa mi to zapáčilo. A tak som prišiel.“ Symbolické platidlo, ktoré môžu ľudia bez domova vymeniť za jedlo, vyrába Marián v dielni zo špeciálnej hmoty. Dukáty najskôr vykrajuje pomocou formy, nechá ich zaschnúť a následne ich balí do papierového obalu. „Pred piatimi rokmi som prekonal mozgovú príhodu a stále cítim následky. Istú dobu som chodil aj o barlách, dnes je to už lepšie. Som rád, že pri tejto práci si zároveň precvičujem jemnú motoriku,“ vysvetľuje. Skôr, ako odišiel do dôchodku, pracoval dvadsaťpäť rokov v atómovej elektrárni v Jaslovských Bohuniaciach a vystriedal tam viaceré technické pozície. Dnes si najlepšie oddýchne pri prácach na záhradke v Malženicach a ako hovorí, aj v charitnej dielni. „Dobrovoľníctvo mi prináša sociálny

krátkého syčania, práve vtedy vznikajú pod rukami pani Marty oblátky. Takto ich kedysi vyrábala aj so svojou mamou a na charitu tak priniesla rodinný recept. Marta je hudobnou pedagogičkou na základnej umeleckej škole, no najnovšie sa našla v dobrovoľníctve. Ako k tejto myšlienke dospela? „Starala som sa o mamu, ktorá trpela Alzheimerovou chorobou. Keď zomrela, cí-

alebo novény. Ak nie, môžete tak urobiť tento rok. A čo dáva pani Marte dobrovoľníctvo na charite? „Viac, ako ja dávam charite,“ hovorí. „Stretávam sa tu s mladými ľuďmi a vďaka našim rozhovorom im viac rozumiem. Konfrontujeme sa s vzájomnými pohľadmi na život. Mám rada, keď som v spoločnosti ľudí, ktorí mi rozumejú,“ dodáva Marta.

Keď treba, vždy je poruke

Peter (35)

Chýr o tom, že Trnavská arcidiecézna charita otvára komunitnú

kaviareň Špitálik sa pred tromi rokmi dostal aj k Petrovi. Priestor sa mu ihneď zapáčil a stal sa tak

jedným z dobrovoľníkov, ktorí v kaviarni obsluhovali hostí bez nároku na honorár. Peťo charite odvtedy

Marián

Peter

pomáha v tom, v čom práve treba. Respektíve v tom, o čo ho požiadať dámy, ktoré vedú dobrovoľnícke centrum. „Čo mi povedia, toho sa chytím. Naposledy som poskladal regály na školské pomôcky a pomohol som aj s triedením potravín v sklade solidarity. Z neho charita posielala pomoc pre Ukrajinu.“ Peter pracuje ako referent na mestskom úrade, venuje sa koučovaniu a lektorovaniu a dobrovoľníctvo pre trnavskú charitu mu vraj medzi tieto aktivity výborne zapadá. „Keď sa ma raz deti opýtajú, čo som urobil pre tento svet, poviem im, že som sa ho snažil urobiť trochu lepším,“ opisuje dôvody, prečo na charite pomáha už viac ako tri roky. A čo by odkázal tým ľuďom, ktorí by si sami radi dobrovoľníctvom vyskúšali? „Smelo do toho. V dobrovoľníckej dielni Špitálik pre vás určite nájdete aktivitu, ktorá sa vám bude páčiť a po ktorej vaše srdce túži.“

kontakt. Prichádzam sa sem obohatiť. A i keď to vyzerá tak, že ja som ten, kto pomáha, v skutočnosti tu viac dostanem.“

Oblátky podľa rodinného receptu

Marta (57)

Uprostred miestnosti v dobrovoľníckej dielni stojí stôl. Keď sa z neho do výšky dvíha biela para za zvuku

tila som prázdno. No zároveň som sa z vďačnosti za to, čo som v živote prežila, ale aj za tie ťažké situácie, chcela pánu Bohu poďakovať,“ hovorí. Vedela, že aj charita pracuje so seniormi, a tak začala ako dobrovoľníčka navštevovať Dom pokojnej staroby v Cíferi. „Povzbudzovalo ma, že sa na nás vždy tešia. A aj ja sama som sa s nimi cítila príjemne.“ Oblátky, ktoré v Špitáliku predáva, ste si možno už kúpili v charitnom stánku počas vianočných trhov

Marta

Farebné ružence z korálikov

Dominika (24)

Kreatívna duša Dominika je obklopená malými korálikmi. Kombinuje ich farby, navlieka jednu po druhej a vytvára krásne ružence. Ľudia si ich potom môžu kúpiť v stánku charity medzi produktmi, ktoré vyrobili dobrovoľníci v charitnej dielni. „Mala som veľa voľného času a napadlo mi, že dobrovoľníctvo v Špitáliku bude skvelým spôsobom, ako ho využiť,“ opisuje Dominika dôvody, pre ktoré sa stala súčasťou dielničky. Okrem ružencov vyrába aj pohľadnice k rôznym sviatkam či svadbám. A prečo sa jej na charite páči? „Vždy tu vládne priateľská atmosféra a dobre si tu všetci rozumieme.“ Kamaráti Dominiku v dobrovoľníctve povzbudzujú a niektorí by si ho radi aj vyskúšali. „Prečo nie, miesta je tu dosť pre všetkých,“ dodáva. **TEXT A FOTO: DARINA KVETANOVÁ**

charita ďakuje

Pomôcky do školy

Ďakujeme spoločnostiam Magnet Marelli Slovakia a Johns Manville Slovakia za školské pomôcky, ktoré pre charitu vyzbierali ich zamestnanci. Aj vďaka tejto podpore sme pomohli deťom z Ukrajiny s výbavou do slovenských škôl, ktoré dočasne navštevujú. Školské pomôcky sme uskladnili vďaka darom od TvojRegal.sk.

Priviezli nám dezinfekciu

Spoločnosť DSV Solution Slovakia priviezla do nášho skladu dezinfekčné, čistiace a hygienické prostriedky. V posledných dvoch rokoch sa tento tovar stal pevnou súčasťou nášho skladu, dar od tejto spoločnosti tak určite využijeme.

Zapožičali nám autá

Pre našich zamestnancov by sme potrebovali viac áut. Aj preto sme za podporu vďační trnavskej spoločnosti Autocomodex, ktorá nám na tri mesiace zapožičala dve osobné vozidlá.

Vy ste charita?

A beriete aj oblečenie?

Deväť z desiatich ľudí položilo zamestnancom charity túto otázku. Odhliadnime teraz od skutočnosti, že charita pracuje s oblečením skutočne len okrajovo a na otázku odpovedzme: áno. Podstatnejšia však je druhá časť našej odpovede. A to, aké oblečenie berieme.

Oblečenie pre ženu bez domova? Nie.

Topánky na leto pre človeka bez domova? Nie.

Foto: autorka (2x)

Milý čitateľ. Určite máš aj ty vo svojom byte šatník, do ktorého pribúdajú nové kúsky oblečenia a potrebuješ pre ne uvoľniť miesto. Alebo máš doma oblečenie po deťoch, partnerovi a rodičoch. Rád by si bol ekologický, praktický a ešte keby to oblečenie mohlo niekomu aj pomôcť, to by bol stopercentný zásah. A teraz, prosím, zastav tok tvojich myšlienok. A myslí.

Akej organizácii chceš oblečenie darovať? S akými klientmi pracuje?

Ak si si v tejto veci spomenul práve na nás, radi by sme ťa usmernili v tom, aké oblečenie

využijeme. Trnavská arcidiecézna charita vyhlasuje zbierky oblečenia pre nízkooprahové centrum, v ktorom sa venujeme ľuďom bez domova. Šatník v tomto centre je veľký približne ako jedna izba v štandardnom byte. Zmestí sa do neho oblečenie na aktuálnu sezónu. Ak má teda tvoje oblečenie pomôcť našim klientom, prines nám, teraz pred letom, napríklad krátke nohavice, pohodlné tričká, mikiny, polokošeľe, teplákové nohavice, spodnú bielizeň, ponožky a pohodlnú, odolnú obuv. Keď pre nás budeš tieto veci baliť do vriec, maj pred očami človeka bez domova a obleč ho do podmienok, v ktorých žije a do aktuálneho počasia.

Nezaťažuj, prosím, našich zamestnancov

Možno si aj ty, milý čitateľ, presvedčený o tom, že charita využije

venska. Ľudia sa chcú často zbaviť oblečenia po starých rodičoch, ktoré sa už nenosí, alebo prinášajú na charitu pekné, elegantné oblečenie ako blúzky, šaty, košeľe, vesty či ele-

Aké oblečenie potrebujeme

Dámsku a pánsku spodnú bielizeň - pokojne aj nosenú, no v dobrom stave, pánske tričká s krátkym rukávom, krátke nohavice, tepláky, mikiny na zips, tenisky a iné, pohodlné obuv na leto. Šiltovky, slnečné okuliare a ruksaky. V nízkooprahovom centre využijeme aj otvorené šampóny, sprchovacie gély, make-up či parfum. Obväzy a gázové štvorčeky na ošetrovanie

rán, prípravky na dezinfekciu povrchov, gumené rukavice, prací prostriedok a aviváž. Tiež akékoľvek dioptrické okuliare, zastrihávače na bradu s nadstavcom (nie však holiace strojčeky s okrúhlou hlavou), jednorazové žiletky, dámske hygienické potreby, toaletný papier, ale aj funkčný, pre karty odblokovaný mobilný telefón s nabíjačkou, ktorý nevyužívaš.

akékoľvek oblečenie, aké jej donešieš a bude za to vďačná. Že človek bez domova je zapáchajúci pán v dlhom kabáte, ktorý sa prehrabuje v smetnom koši, potom si ľahne pod strom a vypije lacné víno. I keď si takéhoto človeka určite stretol, pravdou je, že len zlomok tých ľudí, ktorí žijú na ulici, vyzerá práve takto. Ostatných práveže nespoznáš, pretože chcú zapadnúť, nechcú byť okukávaní, nechcú byť špinaví, zapáchajúci a dotrhnutí. Ak nám chceš teda pomôcť s oblečením, prines len čisté oblečenie v dobrom stave. Vezď, že tvoje oblečenie musí niekto vybaľiť a pretriediť a myslí na ľudí, ktorí to budú robiť. Naši zamestnanci už z vriec vyťahovali napríklad polámané dáždniky, roztrhané nohavice, spodnú bielizeň znečistenú telesnými tekutinami, deku predravenú horiacou cigaretou a plnú psích chlupov, deravé topánky, ale aj nepoužitú obuv z čias Českoslo-

gantné topánky, ktoré však pre ľudí bez domova nevyužijeme. Práca s takýmito vecami je pre nás zaťažujúca. Mysli na to.

Vhodné oblečenie skutočne pomáha

Teplá bunda, čiapka, rukavice a nepremokavé topánky pomáhajú ľuďom bez domova prekonať zimu. Šiltovka, slnečné okuliare a pohodlné oblečenie zas lepšie zvládnuť letné horúčavy. Ďakujeme tým, ktorí nám prinášajú práve to, čo pre klientov potrebujeme. Vďaka vám máme v našom sociálnom šatníku tie veci, ktoré klientom uľahčujú život. Ak nám chceš aj ty, milý čitateľ, pomôcť, sleduj naše výzvy na sociálnej sieti, v ktorých zverejňujeme akútne potreby. Alebo zavolaj na číslo 0948 944 449 a kolegyné z nízkooprahového centra ťa rady usmernia.

DARINA KVETANOVÁ

Zo života v Dome pokojnej staroby v Cíferi

Kvet poteší v každom veku, a tak pri príležitosti MDŽ žlté ruže aj našim dáмам pripomenuli, že sú výnimočné.

Pekné slová si hovoríme aj nahlas. Na Deň komplimentov nás napríklad zamestnala hra s klubkom. Sedeli sme v kruhu a navzájom sa chválili. Zistili sme, akí sme v očiach iných ľudí. Vzácné sú pre nás aj maličkosti, napríklad pečenie pagáčov a Kaviareň, naša aktivita, pri ktorej sa príjemne porozprávame pri voňavom nápoji. Alebo, keď nás navštívia dobrovoľníci a venujú nám kúsok svojho času. Všetky tieto momenty sú výnimočné.

kvet

95 rokov

blízko pri človeku

Slovenská katolícka charita oslavuje 95. výročie

Jedným z poslání cirkvi je pomáhať

Slovenská katolícka charita oslavuje 95 rokov činnosti zamerané na pomoc núdzným na Slovensku a v zahraničí. Úctyhodný vek si pripomenie v aktivitách počas celého roka, ku ktorým pozýva partnerov, darcov aj širokú verejnosť. Aký je odkaz charity dnes a aké sú jej vízie do budúcnosti?

Presne pred deväťdesiatimi rokmi sa začala písať história najväčšej charitatívnej organizácie na Slovensku. Slovenská katolícka charita (SKCH) vznikla

v roku 1927 na požiadavku pápeža Pia XI. Cirkev už v tej dobe na seba viazala okrem duchovnej aj sociálnu, zdravotnú a výchovno-vzdelávaciu starostlivosť, a práve charita mala odbremeniť kňazov, dať pomoci organizačnú štruktúru a vnášať evanjelium lásky k blížnemu z Biblie medzi ľudí. História charity sa v mnohom prelína s dejinami ústavnej a sociálnej starostlivosti. Bola to práve cirkev, ktorá sa v minulosti starala o núdznych, zriaďovala školy, internáty, sirotince, starobince, ozdravovne a iné charitatívne zariadenia.

Pomoc zastavil totalitný režim

V čase vojny a bezprostredne po nej charita pomáhala utečencom a deťom, ktoré prišli o rodičov, hladujúcim, pátrala po nezvestných z vojny, starala sa o hendikepovaných a umiestňovala ich do odborných ústavov. Zdravotné poradne, zubné ambulancie pre deti, materské školy, domy pre opustené deti či útulky pre chudobných a nezamestnaných, ktoré charita vtedy založila, boli však po februárovom prevrate v roku 1948 poštátnené

a vyvlastnené z rúk cirkvi, ktorú komunistický režim považoval za ideologického nepriateľa. Charita mohla spravovať len domovy, v ktorých boli internovaní rehoľníci, rehoľníčky a kňazi vyššieho veku zo zrušených kláštorov, čo bolo v súlade so snahou štátnej propagandy popierať akúkoľvek existenciu chudobných, nezamestnaných či hendikepovaných v novozriadenom režime. Napriek tomu vznikali v radoch charity ostrovy odporu a sústreďovanej pomoci pre núdznych. Až nežná revolúcia a pád totalitného režimu v roku 1989 umožnili opätovný rozvoj charitného diela. V roku 1991 rozhodla Konferencia biskupov Slovenska o obnovení činnosti charity v jednotlivých diecézach a postupne tak vznikali diecézne charity so sídlom v Bratislave, Trnave, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Rožňave, Spišskej Novej Vsi, Prešove a Košiciach. V roku 1995 sa (arci)diecézne charity právne osamostatnili a v súčasnosti tak tvoria

konfederáciu 10 rovnoprávných členov združených v Slovenskej katolíckej charite. Prostredníctvom 345 zariadení a služieb na Slovensku a desiatok projektov v zahraničí pomáhajú ročne približne 23-tisíc ľuďom v núdzi.

Núdznym vždy na blízku

Za dobu svojej existencie prispela charita výraznou mierou do rozvoja sociálnej a zdravotnej starostlivosti na Slovensku. Založila 1. hospic a doteraz zastáva nezapustiteľnú úlohu v hospicovej starostlivosti, vedie detský domov pre nevyliciteľne choré deti, jediný svojho druhu v neštátnom sektore, pomáha pri prírodných katastrofách, ako bolo tornádo na Morave, ale aj vo vojnu zmietanej Ukrajine a prenasledovaným kresťanom na Blízkom východe. Už dlhé roky vnáša citlivosť do srdca ľudí voči útrapám blížnych, zmierňuje dopady chudoby vo väčších i menších mestách a resocializuje ľudí mimo spoločnosti. Ako hovorí pápež František, chudobných budeme mať vždy medzi sebou, no v ich prítomnosti sa môžeme učiť podeliť sa s darmi, ktoré sme dostali. Minulosť dokazuje, že práve kresťanstvo má silu vnášať do spoločnosti zmierenie a nádej v akejkoľvek situácii. Úlohou charity je pomáhať tomuto hlasu a prinášať živú podobu evanjelia lásky v konkrétnych skutkoch pomoci. **MONIKA ČOPÍKOVÁ**

oznamy Trnavskej arcidiecéznej charity

Máme opatrovatelky pre Trnavčanov

Potrebuje opatrovatelku? Ste z Trnavy? **Obráťte sa na nás.**

Cena: **3 eurá/hodina**

0948 362 875 | chsvr@charitatt.sk

Prijímame poradcov

Podrobiť prácu, ktorá má zmysel

Podmienky prijatia:

- > vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa
- > prax v odbore 1 rok
- > 1000 eur/mesiac

Pracuj v mestách

Trnava | Piešťany | Nové Mesto nad Váhom

0948 590 475 | daniela.patkova@charitatt.sk

Prenajmi nám tvoj byt

Hľadáme 1-izbový byt pre projekt Dostupné bývanie

Kde: **Trnava**

Ponúkame ti komerčné nájomné

0948 887 486

Práca pre opatrovatel'ky

Opatruj v Trnave. V domácnosti u klienta.

Miesto voľné ihneď

0948 362 875 | chsvr@charitatt.sk

Rob s nami dobro

Nábor dobrovoľníkov pre komunitné centrum Špitálik. Pracuj v našej kaviarni. Rob s nami dobro.

0940 998 334

dobrovolnictvo@charitatt.sk

Džob snov pre mladé opatrovatel'ky

Pracuj len 7 dní a 7 nocí v mesiaci. Už si prázdniny | **Získaj prax**

Dom pokojnej staroby v Čiferi

800 eur/mesiac

0911 782 134 | sona.sedlakova@charitatt.sk

Vyskúšaj si streetwork

- > Máš pozitívny vzťah k ľuďom?
- > Dokážeš zahodiť predsudky?

Pod's nami do terénu pomáhať ľuďom bez domova

Získaj životnú skúsenosť

0940 601 716

patrik.bellay@charitatt.sk

Keď treba pomáhať, sadne do auta a bez problémov precestuje z jedného konca Slovenska na druhý. Rovnako rýchlo zareagoval Anton Frič v deň, keď Rusko napadlo Ukrajinu. S dodávkou potravín vycestoval na hranicu a bol medzi prvými, ktorí organizovali akútnu pomoc pre utekajúcich ľudí.

Anton Frič je terénny pracovník Spišskej katolíckej charity. Slovensko-ukrajinské hranice prekročil za posledné mesiace desiatky ráz. Keď na ne prišiel v deň vypuknutia vojny, bol svedkom obrovského chaosu. „Prichádzali tisíce ľudí, na druhej strane stáli tisíce ďalších. Bol február, mínus desať stupňov v noci, denné teploty tiež pod nulou. Prichádzajúcim sme dávali kek- sy, čaj, deky, polievku a po dohode s colníkmi sa nám podarilo dostať aj na ukrajinskú stranu,“ opisuje.

Kamióny s potravinami

Keď začali na hraniciach pomáhať ďalšie organizácie, Anton sa presunul na Ukrajinu. V Mukačeve bolo dvakrát viac utečencov ako samotných obyvateľov. Ľudia sa cez deň potulovali po meste, večer sa uchýlili do škôl, hotelov a spali aj v podchodoch. Pomoc však zostávala väčšinou v Užhorode a do Mukačeva sa nedostávala. „Začiatkom marca sme preto začali voziť pomoc tamojšej charity. Dnes ju distribuujeme po celom území Ukrajiny, najviac na východ. Každý týždeň tam vyvezieme tri až šesť kamiónov pomoci, nielen na Zakarpacie, ale aj do Dnipra, Charkova, Záporožia, Kyjeva a na tie miesta, kde je pomoc najviac potrebná,“ opisuje Anton Frič. Do tímu momentálne hľadá šoférov na cestu s dodávkami. Cesta je dlhá a aby ju šoféri zvládli, musia sa striedať.

Svedectvá obetí vojny

Anton videl na vlastné oči aj zostatky útoku ruskej armády na

S dodávkou plnou potravín a liekov cestuje na Ukrajinu Anton počúva tie najtrpkejšie svedectvá

Takto Antona Friča poznajú kolegovia a ľudia, ktorým nesie pomoc. Za volantom dodávky cestuje od vypuknutia vojny aj na Ukrajinu.

Foto: Anton Frič

Buču. Stovky zničených domov, áut, popadané mosty. Hovoril so ženou, ktorá ako jediná ostala v bytovom dome, do ktorého sa dobýjali ruskí vojaci. Žena v sebe nahromadila odvahu, zišla k bráne a odomkla im. Vojaci potom povylamovali dvere bytov a vyrabovali ich. Jej, keďže bola stará, neublížili. „Rozprávala sa s nimi. Povedali, že vôbec necítili potrebu ísť bojovať na Ukrajinu a ani netušili, kam ídú. Nastúpili do povinnej vojenskej služby a o dva mesiace ich poslali bojovať.“ Nie všetky ruské jednotky ušetrili životy Ukrajincov ako v prípade tejto ženy. Len o dve ulice ďalej od tohto bytového domu postrieľali mnohých ľudí. Na Ukrajinu si Anton vypočul stovky podobných príbehov. Dvanásťročná dievča sa s ním podelilo o najhorší zážitok v živote. Na vlastné oči videlo, ako ruskí vojaci postrieľali tých ľudí, ktorí sa nezmestili do humanitárneho koridoru. Bola medzi nimi aj jej stará mama. Na

traumy, ktoré ľudia z Ukrajiny zažívajú, sa musia podľa neho pripraviť aj slovenské organizácie, ktoré im pomáhajú. „Na charite už rozbiehame projekt v spolupráci so psychológmi, ktorí majú skúsenosť s deťmi traumatizovanými z balkánskych vojen. Chceme trénovať ďalších psychológov, učiteľov, rodičov. Jednoducho pripraviť všetkých, ktorí prichádzajú do kontaktu s týmito deťmi, aby s nimi vedeli pracovať,“ vysvetľuje Anton Frič.

Pomoc do nemocníc

Anton v mene charity ponúkol pomoc aj ukrajinským nemocniciam. Tie potrebovali najmä chirurgický materiál, dezinfekciu, gázy a veľké množstvo inzulinu, ktorý musí byť počas prevozu v chlade, aby sa nezneškodil. Vďaka tomu, že charita má chladiarenské autá, mohol na Ukrajinu zo Slovenska putovať inzulin pre ľudí s cukrovkou za niekoľko desaťtisíc eur. Pomoc od charity dorazila aj do nemocnice v Dnipre. Polovicu pacientov tam tvorili vojaci z frontu, druhú civilisti, lebo vo vojnových zónach zostalo stále veľa ľudí, ktorí svoje domovy nechcú, alebo nemôžu opustiť. „Ľudia, ktorých som v nemocnici videl, mali zranenia tváre, priestrely alebo zranenia končatín. Mnohých odhodila tlaková vlna alebo boli zranení po bombardovaní delostreleckými projektillmi,“ opisuje Anton Frič hrôzy, ktoré videl na vlastné oči v ukrajinských nemocniciach.

O vojne hovorí aj s deťmi

Anton je otec piatich detí, ktoré majú od päť do sedemnásť rokov. Ako sa s nimi o vojne rozpráva? So

staršími diskutuje otvorene aj preto, že ich spolužiaci často zdieľajú hoaxy. Tie mladšie však majú strach, keď odchádza. „Keď som šiel na poslednú cestu do Kyjeva, nemohol som nájsť fotoaparát, ktorý nosím stále so sebou. Nervózne som ho hľadal, keď za mnou prišiel päťročný Kubko, celý zronený a priznal, že ho skryl pod vankúš. Dúfal, že keď ho nenájdem, nepôjdem na Ukrajinu a zostanem doma.“ Väčšinu toho, čo deti robia v živote, sa podľa Antona naučili od svojich rodičov, lebo slova kopírujú ich správanie. Svojim deťom chce preto vštepiť, že pomôcť človeku v núdzi je dôležité a žiaduce. Aj preto tie staršie už niekoľkokrát zobral na Ukrajinu, keď tam viezol pomoc. „Chcem, aby videli, čo robím a aby si uvedomili, že sa na Slovensku majú dobre. A zároveň v nich budujem ochotu pomáhať.“

Vydržme

Najsilnejšia vlna solidarity na Slovensku postupne opadla. Finančná zbierka, ktorú vyhlásila charita, stále trvá, no ľudia do nej prestali prispievať. Nereagujú už ani na materiálne zbierky. Vojna v prvých dňoch otriasla spoločnosťou, teraz sa však ľudia opäť sústreďujú na svoje životy. „Aj preto by som ich chcel vyzvať, aby si predstavili seba v situácii Ukrajincov. Mnohí prišli na Slovensko s jednou taškou, ich dom už neexistuje, ich bytovka bola zbombardovaná a všetko, čo mali, stratili. Nemajú sa kam vrátiť. Myslím, že aj naša pomoc môže byť adresnejšia. Skúsme si nájsť ukrajinskú rodinu, a tak trochu si adoptovať jej členov, pozvať ich k sebe na obed, zobrať deti na výlet. Pomôžeme im tak cítiť sa u nás ako doma.“ V spoločensky napätej situácii zaznievajú aj hla-

sy, ktoré hovoria: „A kto pomôže nám?“ Pracovníci pomáhajúcich organizácií nad nimi len neveriacky krútia hlavami. Ako si len môže niekto myslieť, že všetky sociálne služby na Slovensku vznikli po vypuknutí vojny na Ukrajine? Boli tu predsa roky predtým a pomáhali, rovnako, ako dnes, núdznym ľuďom. Tieto neobjektívne vyjadrenia sa dotýkajú aj Antona Friča. „Keď som minulý týždeň prišiel z Ukrajiny, hneď na druhý deň som utekal za ženou, ktorá žila na ulici a ktorej sme pomohli nájsť bývanie. Narodila sa jej dcérka. Doniesol som jej postieľku, potraviny, brikety, aby mohla žiť aspoň trochu v dôstojnejších podmienkach. A to sa opakuje každým dňom, stále mi vyvolávajú ľudia, že potrebujú pomoc a my sa snažíme pomáhať maximálne, ako vieme. No zdroje sú, žiaľ, obmedzené. Všímam si aj u chudobných ľudí, že Ukrajincov považujú za konkurenciu. Ale to je bežný jav. Aj keď tu Ukrajinci neboli, stretával som sa s tým, že si ľudia niekedy závidia a bijú sa o to málo, čo im vieme dať.“

Kto koho napadol?

Anton Frič zo Spišskej katolíckej charity sa osobne nasadzuje do pomoci trpiacim ľuďom na Ukrajine od prvého dňa vypuknutia vojny. Aké pocity v ňom zanechávajú udalosti, ktoré zažil? „Rozprávam sa s Ukrajincami, v ich krajine som veľmi často, vidím, čo sa tam deje. Rozčuľujú ma názory, že Rusko malo právo zaútočiť a že bolo vyprovokované. Je na to jednoduchá odpoveď. Pozrite sa, kde sa bojuje a ako sa tam bojuje. Zomierajú tam ženy aj deti. Nikto nemá právo zabíjať ľudí inej krajiny. K takému niečomu sa nedá vyprovokovať.“ Anton sa rozprával s dievčaťom, ktoré ešte nemalo ani 18 rokov a bolo viackrát znásilnené. „Vtedy som sa radil aj so psychológmi o tom, ako v takomto rozhovore reagovať. Povedali, že je dobré, že sa mi zverila a nedusila to v sebe. O týchto veciach treba hovoriť.“ A Anton o nich hovorí. Chodí na diskusie medzi ľuďmi a do médií a podáva svedectvá o tom, čo videl. Je presvedčený, že na Ukrajinu sa bojuje aj za budúcnosť Európy. „Politikou Ruska je rozštvávať svojich susedov a udržiavať ich v neustálom strehu. Museli by sme ďaleko viac zbrojiť, venovať sa armáde a obrane našej krajiny, ak by bolo Rusko naším susedom. Takže áno, Ukrajinci bojujú aj za nás a v dlhodobom horizonte nám pomáhajú ušetriť financie, aj životy,“ dodáva Anton Frič.

**MONIKA ČOPIKOVÁ,
DARINA KVETANOVÁ**

Ľudia zobrať to najdôležitejšie a, často len s jednou taškou, utekali do bezpečia.

Foto: Anton Frič

Šestnásť detí s HIV našlo domov

Charitný spravodaj

15

zahraníčie

Zomrel im jeden alebo obaja rodičia a na život zostali celkom samé. Navyše musia žiť s vírusom HIV. Centrum Gift of Love v Ugande sa pre nich stalo pokojným útočiskom, kde dostávajú výživnú stravu, dohľad nad pravidelným užívaním liekov a možnosť rozvíjať talent. Slovenská katolícka charita túto pomoc financuje zo zbierky Pôstna krabička.

Po návrate siedmich detí k svojim príbuzným sa nám uvoľnili kapacity na pomoc ďalším, HIV pozitívnym deťom z okolia mesta Adjumani. Vybrali sme šestnásť najzraniteľnejších. „Prišli len s oblečením, ktoré mali na sebe. Všetky sú sirotky alebo polosirotky,“ opisuje dobrovoľník Ľudovít Haizer. Bola medzi nimi aj druháčka Rosemary. Má jedenásť rokov a krátko po matkinej smrti stratil jej otec

zrak. „Je veľmi pracovitá, rada si perie oblečenie, upratuje a nosí vodu do dievčenskej ubytovne,“ hovorí Ľudovít.

Flavia má opäť sny

Otec jej zomrel a mama je závislá od alkoholu. Nad Flaviou dlho držala ochrannú ruku stará mama, po jej smrti však zostalo dievča samo. O tom, ako akútne

Nové dievčatá v centre Gift of Love. Zľava Míriam, Charity, Flavia, Norah a Rosemary.

Aj títo chlapci bývajú v charitnom centre.

potrebuje pomoc, sa na vlastné oči presvedčili sociálni pracovníci charity, ktorí monitorujú situáciu detí v okolí centra. Flavia tak našla nový domov. „Skamarátla sa s deťmi, ktoré prišli v rovnakom čase. Všetkým, čo bolo pre ne nové, si prechádzali spoločne,“ opisuje Ľudovít. Skoré ranné vstávanie, nová základná škola, povinnosti pri upratovaní, pravidelné modlitby, večerné učenie a k tomu liečba, ktorá potláča vírus HIV, to všetko je pre nové dievča, ktoré

každý týždeň snívá o inom povolání. Raz chce byť ošetrovatelkou, inokedy pilotkou. Dôležité však je, že začala znova snívať.

Pomoc od starších

Staršie deti, ktoré bývajú v centre dlhšiu dobu, sa o nováčikov od začiatku zaujímali a zároveň im nechali čas na aklimatizáciu. Medzi najaktívnejšie patrila Anna, tvár tohtoročnej Pôstnej krabičky, ktorá v centre býva už deväť

rokov a podľa pracovníkov centra so všetkým rada pomôže. Veď aj ona bola v rovnakej pozícii. Bez rodičov, v novom prostredí a s podlomeným zdravím. Dnes žije bez strachu o svoju budúcnosť a túži sa stať lekárkou.

Už za 10 € dokážeme obliecť jedno dieťa z Ugandy.

Môžete ich poslať na zbierkový účet Pôstnej krabičky

SK03 1100 0000 0029 4446 3095

Rozprávky v jazyku Ježiša Krista

Ježiš hovoril aramejsky. Dodnes tento jazyk používajú Asýřania žijúci v Sýrii a Iraku, kde čelia prenasledovaniu pre svoje vierovyznanie. Keďže neexistujú školy, ktoré by aramejštinu vyučovali, šíri sa len ústnym podaním. Slovenská katolícka charita preto podporuje týchto kresťanov cez vzdelávací inštitút, ktorý sa jazyk Ježiša Krista snaží zachovať.

Robí tak cez videá s rozprávkami a pesničkami a snaží sa, aby sa aramejščina nevytratila. „Deti to baví a teší nás ich záujem. Obohacujeme tak učebné osnovy nášho inštitútu, ktoré treba naistiť na dnešnú vizuálnu dobu,“ približuje Dzalila Steisa z Kultúrneho inštitútu Olaf Taw. Súčasťou výučby sú aj knihy, z ktorých sa mladší aj starší žiaci učia základy demokracie, spolužitia a ľudských práv. Zachovať si kultúru a jazyk je pre Asýřanov, pôvodných obyvateľov

Mezopotámie, ktorá ležala na území dnešnej Sýrie a časti Iraku, častokrát náročné. Veľká časť z nich prijala kresťanskú vieru, no

Aj toto dievča sa učí v inštitúte aramejštiny.

za posledné roky sa ich počet kvôli prenasledovaniu dramaticky znižuje a sú zbavení demokratických a ústavných práv. Na školách sa nemôže učiť v ich jazyku a deti sa ho tak učia len od rodičov. Inštitút má víziu to napraviť. „Vzdelávame aj učiteľov, ktorí formujú tieto deti. Vďaka vašej podpore dokážeme deťom spestriť popoludnia rôznymi aktivitami,“ dodáva Dzalila Steisa. Slovenská katolícka charita pomáha inštitútu vďaka štedrosti darcov zo Zbierky na pomoc prenasledovaným kresťanom a utečencom, ktorú vyhlasuje Konferencia biskupov Slovenska. V spolupráci s miestnym partnerom Syriac Cross zakúpila technické vybavenie na výrobu vzdelávacích materiálov v inštitúte Olaf Taw. Viac o pomoci utečencom a prenasledovaným kresťanom na Blízkom východe nájdete na stránke: www.charita.sk/pomoc-uteccencom.

JÁN KOŠTA

Svedectvá detí vo filme

Svedectvá obyvateľov Centra Gift of Love, ktoré v Ugande zriaďuje Slovenská katolícka, prináša dokumentárny film Príbehy z krabičky. Vďaka zbierke Pôstna krabička pomáha charita aj v tejto časti sveta už desať rokov. V dokumente hovorí o svojom živote Anna, ktorá sa pri dojení nakazila vírusom HIV, zomrela jej mama, zostala sama a našla nový domov v spomínanom centre. Pred príchodom jej hrozilo, že sa nebude môcť vzdelávať, no dnes má v celoštátnych skúškach najlepšie výsledky v histórii školy a túži sa stať kardiologičkou. Vo filme sa predstavujú ďalšie deti, ako aj zamestnanci centra, krajčírka Betty, žena z farmárskej skupiny Dominica a majster tesárskej dielne Christopher Film si môžete pozrieť na www.postnakrabicka.sk.

Chcete zorganizovať premietanie filmu vo vašej farnosti, spoločenstve alebo komunite? Kontaktujte nás na postnakrabicka@charita.sk.

ABY MOHLI ZJESŤ VŠETKU *múdrosť sveta*

Darujte ľahší začiatok školského roka pre deti v núdzi. Prispejte do zbierky školských pomôcok na zberných miestach na celom Slovensku alebo online **od 1. 6. do 15. 9. 2022.**

www.charitapomaha.sk

SLOVENSKÁ KATOLICKÁ
Charita

Duchovné slovo na záver

V našom živote nie je nič zbytočné

Vo chvíľach sklamaní, neúspechu, trpkého presvedčenia sa o dvojtvárnosti ľudí okolo nás, ako i pri spoznaní našej ľudskej slabosti, nachádzame sa občas v stave, že nevieme ako ďalej. Nevieme ani to, či vôbec má význam pokúsiť sa o ďalší krok, aby sklamanie nebolo ešte väčšie.

Aj napriek takýmto a podobným situáciám vieme, že by bolo nemúdre resignovať a dať sa znechutiť. Človek musí ísť ďalej. Musí žiť, a to znamená nie vždy konať, čo chce, ale často to, čo má. Nezáleží,

píše
**Mons.
Ján Bučík**
duchovný
správca TADCH

čo to je. Môže to byť aj bezvýznamné v očiach tohto sveta.

V knihe Muž, ktorý sadiť stromy, opisuje Jean Giono takýto príbeh. Elzéard Bouffier mal majer na úrodnej francúzskej nížine. Keď stratil jediného syna a čoskoro nato i manželku, utiahol sa do sa-

moty v Cevennách. Na svahoch pohoria bolo asi päť dedín, veľmi vzdialených od seba. Životné podmienky tam boli beznádejné. Rodiny sa uzatvárali do úzkeho kruhu svojho egoizmu a neprestajne sa o všetko hádali. Bouffier si uvedomoval, že okolie úplne vyhynie pre nedostatok stromov. Obstaral si preto vrece žaluďov, vysypal ich na stôl a triedil. Dobré od zlých a z dobrých vyberal ešte malé a tie, ktoré mali ryhy. Vytriedené žalude ponoril do vedra s vodou a postupne ich sadiť. Za tri roky zasadil v pustatine, o ktorej nikto nevedel,

komu patrí, stotisíc žaluďov. Tam, kde bolo kedysi pusto, tiahol sa les jedenásť kilometrov dlhý a tri ki-

ilustračné foto

lometre široký. Vyrástol tak jeden z najkrajších lesov Francúzska.

Každý deň v našom živote je pre nás šancou, aby sme zasadili, hoci skryte, nejaký strom, v akejkoľvek forme, ktorým pomôžeme okoliu, ale predovšetkým sebe. Tých možností sa nám ponúka dosť. Budujme medzi sebou vzťahy lásky a porozumenia. Ktosi povedal: „Ak počas dňa neurobiš niečo dobré, považuj ten deň za stratený.“ Nie je takýchto dní v živote veľa? Ďakujem všetkým charitným pracovníkom a dobrovoľníkom za službu ktorú konajú pre iných. Všetko v živote má svoju hodnotu. Nezabúdajme na to!

Prajem Vám všetkým požehnané dni lásky a pokoja v službe Bohu i ľuďom.